CITIȚI „DREPTATEA", TRIBUNĂ DE LUPTĂ ÎMPOTRIVA COMUNISMULUI !

Director
PAUL LĂZĂRESCU

Redacția și Administrația
Calea Victoriei, Nr. 133, et. 2
Cont virament la BNR Succursala Municipiului București nr. 45.10.50.11.0600

4 pagini — 2 lei

Dreptatea

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL ȚĂRĂNESC
creștin și democrat

ANUL XXII
(Seria a IV-a nr. 202)
SÎMBĂTĂ
6 octombrie 1990

Goana după credibilitate

Observatorii vieții politice românești sînt surprinși să constate zeul special depus de reprezentanții puterii pentru dobîndirea unei credibilități externe. Deși dispun de majorități copleșitoare în corpurile legiuitoare, capabili să impună orice măsură, guvernarea lor se lovește de greutăți greu surmontabile. Abisul în care se află economia românească și dezarticularea vechilor structuri parazitare cer cu insistență — pentru depășirea dezastrului — o puternică infuzie de capital și tehnologie occidentală, concomitent cu o conectare la instituțiile integratoare ale Europei. Este deci vorba de o necesitate imperioasă de deschidere a societății românești tocmai spre acea parte a Europei pe care, în timpul alegerilor, un segment important al electoratului fesenist, o respingea demagogic, pentru că, chipurile, ar asuvi țara. Pentru o asemenea tendință, opoziția național-țărănistă și național liberală, în acele împrejurări, fusese aspru blamată !

Legitimate prin alegeri, noile autorități — la prima confruntare cu o minoritate contestatară — și-au dat în vileag însă tentații totalitare. Cînd în loc de a rezolva un conflict prin recurgerea la concursul instituțiilor competente, puterea supremă s-a pus în afara legalității. La o asa-zisă „rebeliune" sau încercare de „lovitură de stat" din ziua de 13 iunie a fost opusă o forță muncitorească ! Ca atare, au fost chemați în București „minerii" care în zilele de 14—15 iunie au exercitat o adevărată teroare, răfuindu-se nu numai cu grupul de contestatari, grupușcule de altfel deja dispersați și arestați. Au căzut victime tot ceea ce părea opoziție, studenții și intelectualii, dar cu deosebire frunte și sediile partidelor de opoziție național-țărănească și național-liberal constituind ținta unor agresiuni și devastări.

Noua putere fesenistă ține astfel absolut asupra unei țări întregi, dar mai ales asupra capitalei înfricoșată de teroarea „minerească". Opoziția și în general contestația păreau nimicite. La mintea multor oameni se contura o nouă imagine despre autoritate, mulți crezînd o se fi restaurat dictatura proletariatului ! Țările democratice care admiraseră și salutaseră eliberarea românilor de sub despotismul comunist priveau de data aceasta cu oroare spre autoritățile de la București. Șefii de stat și de guverne, ziariști, călători, turiști, studenți, profesori, oameni de afaceri și conaționali emigrați, în fața acelor acte detestabile, se distanțează de puterea ieșită din recentele alegeri. Tabloul unui București cu „minerii" hăituind și lovind oameni pașnici dădea o tentă apocaliptică. De aici nu numai o erodare, ci o schimbare radicală a imaginii noilor conducători în sferele politice și ale opiniei publice internaționale. Drept urmare, autoritățile de la București sînt marginalizate și chiar izolate, mai profund decît în ultimele luni de dictatură ceaușistă, într-un moment cînd aveau cea mai mare nevoie de concursul comunității internaționale, cu deosebire al Pieței comune.

Iată-i pe conducătorii țării în goana pentru refacerea unei imagini credibile, aceea a unor politicieni democrați, iar nu a unor oameni bîntuiți de tentațiile învrăjbirii claselor sociale. Pentru a arăta Occidentului și Americii o asemenea față, înțeleg necesitatea de a se deschide spre opoziția internă. Și pentru că aceasta din urmă este atît de firavă în corpurile legiuitoare spre a i se da cel puțin un rol formal, este cultivată. Rațiu și Cîmpeanu nu mai sînt somați — ca pe 14 iunie — să treacă oceanul !, adică să părăsească țara. Ei devin fie interlocutori ai puterii, fie reprezentanți ai acesteia cu mesaje pe lîngă diferite organisme internaționale, ca de pildă Consiliul Europei, pentru a pleda în încercarea guvernului de „europenizare". Pentru îmbunătățirea aceleași imagini externe, guvernul trimite în străinătate tot felul de emisari, inclusiv la O.N.U., intenționînd clar să se arăte drept interlocutor respectabil. Atitudinea aceasta concordă cu o anumită evoluție în consolidarea unor reguli democratice în țară. Ea nu exprimă însă o certitudine totală atîta timp cît în Parlament se aud voci care fie că cer îngrădirea libertății presei, fie că manifestă intoleranță față de alte puncte de vedere.

În fond, îmbunătățirea imaginii autorităților feseniste în exterior depinde nu atît de simple declarații de fidelitate față de modelul democratic de guvernare, ci de instituțiile sociale, economice și politice ce vor fi adoptate, de măsura în care societatea civilă va fi emancipată de sub jugul apăsător al sclaviei etatiste.

APOSTOL STAN

Port național la tineri — jud. Cluj.

MILIONARII SĂRACI

Ni se întîmplă, în continuare, un fapt inadmisibil : trăim din rău în mai rău. De parcă n-am fi altceva decît niște bieți călători într-un deșert al nenorocului. Mulți dintre noi credeau, înainte de 22 decembrie 1989, că mult- chinuitul nostru trai cotidian și-ar găsi izbăvirea chiar și numai în două-trei săptămîni. Ar fi fost posibil așa ceva ? Este încă posibil așa ceva ?

Fără îndoială, trăim într-o realitate economică, dar și politică și socială de o complexitate nu prea des întîlnită în istorie. Dar faptul acesta nu poate constitui decît o jalnică scuză. Și asta deoarece posibilitățile noastre de a ne asigura existența zilnică sînt mai mari decît ale oricărui popor vecin sau mai puțin vecin din Europa. Spre deosebire de cei din jurul nostru, noi avem o sumă de resurse care ne îndreptățesc să pretindem a trăi altfel. Și a ieși altfel din tranziție. Și a spera altfel. Și a cere celor care guvernează să nu-și permită a face comparații negative în scopul de a-și acoperi neputința.

Diferența dintre ceea ce se poate face rapid în țara noastră în domeniul asigurării chiar și a acelui minim de nivel de trai și ceea ce s-a făcut și se intenționează a se face în perioada următoare este enormă. Atît de mare este această adevărată contradicție încît, cercetînd lucrurile mai îndeaproape, te întrebi uluit și nu fără amărăciune : Cum e posibil ? Cum e posibil deci ca noi să trăim rău în țară bogată ? Cum e posibil să fim sărmani acasă și în lume, tocmai noi, cetățeni ai unei patrii binecuvîntate de Dumnezeu ?

Se afirma cîndva, în cărțile de geografie pentru clasele mici, că trăim într-o țară frumoasă și bogată. În această idee creșteau copiii României, iar celor mai mulți dintre ei viața le demonstra că așa și este. Hrana de fiecare zi nu era o problemă de viață și de moarte, iar o petrecere de-o noapte, într-o cîrciumă asortată, să zicem, avea parfumul unei întîmplări de viață la îndemînă, deopotrivă, a bogatului și săracului. În București se trăia ca într-un mic Paris. O imagine idilică a vieții românului era admisă chiar și de către cei mai exigenți. În sensul că aici, la noi, curgea lapte și miere. A secat acest izvor ? A trecut aproape un an de la Revoluție, iar noi continuăm să coborîm în tot mai marea vîltoare a necazurilor, plătind în septembrie-octombrie 1990 jumătate de pol chiar și pentru un kil de cartofi. Banalități fată de care am trebui să fim departe, ne populează viața, ne-o acaparează, cantonîndu-ne într-un primitivism aflat departe de orice demnitate omenească.

Ideea că trăim într-o țară frumoasă și bogată a fost, încet-încet, estompată în ultimele decenii. O industrie supradimensionată a supt resurse minerale și a dat brinci agriculturii. Și ne-am pomenit că nu ne mai ajunge petrolul, că nici lemnul nu ne-ar prea ajunge, că multele noastre rîuri nu mai au pești, că lazurile s-au înnămolit, că pășunile alpine, ca și cele din Subcarpați, rămîn pustii, că aducem minereu de fier din Brazilia sau India, că importăm porumb din America. Că nu mai avem o bere bună într-o țară cu sute de ape de munte (în țara berii Tuborg nu există nici măcar un sindrium !). Că nu mai putem respira. Că pămîntul nu mai rodește, ci se sălbăticește. Că în țara Mioriței oile au devenit o raritate, iar o bucată de brînză o poți cumpăra doar la shop. De ce toate acestea ? De ce toate acestea în unul dintre cele mai dăruite locuri ale Europei. Nu trăim pe un fund de mare precum ungurii sau olandezii, nici într-o țară de piatră precum grecii sau spaniolii, nici pe platouri reci precum cehii sau germanii. La noi totul e armonie și binecuvîntare și, totuși, dăm din colț în colț. E cu adevărat rușinea noastră că nici acum, după revoluție, nu am reușit să ne regăsim. Că am preferat să rămînem pe mai departe sub un regim de extracție totalitară. Consecințele sînt dezastruoase, ajungînd acum și mai săraci în țară săracii.

Normal, chiar și în condițiile dificile ale trecerii la economia de piață, noi, românii, ar trebui să trăim mai bine decît toți ceilalți foști „frați" ai noștri. Fără a avea resurse uriașe, posedăm din toate cîte ceva. Adică atîta cît să importăm mai puțin sau deloc. Chiar și munții de sare pe care-i avem pot fi un argument. Ca să nu mai vorbim de cărbuni, de polimetale, de nemetale, de gaze naturale, de lemn, de materiale de construcție, de Dunărea cu delta ei, de ieșirea la mare. Avem și aur. Avem și uraniu. Dar apele minerale care se tot duc pe apa simbetei în timp ce noi bem apă mucegăită ? Dar vînatul numeros și de o calitate foarte bună ? Dar crescătoriile de pește ? Dar solul excepțional, în Bărăgan cernozionul ajungînd pe alocuri la zeci de metri grosime ?

Avem toate acestea pe care, poate, în aceeași măsură, doar francezii le mai au în Europa. Le avem, dar viața noastră continuă să rămînă în totalitate nefericită. Adică în umilință, în durere, în năruire de speranță. De ce oare ? Cine ne dă strîmbătatea de a ne coborî noi pe noi în loc de a ne ridica. Pentru că nu numai sursele și resursele unei patrii dăruite de Dumnezeu ne-ar putea ajuta, dar și mintea ar fi potrivă. Mintea cea vie, cea bine armonizată cu fizica și metafizica lumii pe care o are românul.

Atunci care să fie cauza, care ? Răspunsul îl știm foarte mulți dintre noi. Cu mult mai mulți, decît la 20 mai 1990...

E. MIHAESCU

Petale ale trandafirului

Țara noastră este zguduită, din temelii de incoace, de fenomene ce s-au făcut nicicînd cică cu românul. Înfricoșător de multe, ele au reușit, cu ajutorul unei propagande bine pusă la cale, în care mass-media și-au avut rolul de trompetă, să sluțească sufletul omului de rînd.

Pornind de la **ura** împotriva celui care nu este de acord cu ei, cu dorința ei de a menține vechea nomenclatură în frunte, de a reinstaura totalitarul în numele unei „democrații originale", actuala conducere a folosit vechile metode ale comunismului.

Înfierarea adversarilor democrației a fost și este încă socotită o armă. Nu au căzut din focurile ei partide de opoziție, personalități, organizații, asociații, și mai puțin tineri. Toate au reprezentau, în viziunea acestora, tot ce este mai rău din istoria vor burghezia și marele capital. Ei, împreună cu liderii care se vindă țara. Asociațiile apolitice erau și ele și sînt capitalismului, subordonate de Rațiu, pentru a vinde țara. Tineri și mai tineri care nu sînt de acord cu puterea, manifestînd civilizat, erau și huligani, legionari, bișnițari și o meserie, bișnița societății.

Ura acestora actuala a folosit forța organizației și, ce nu făcuse nici Ceaușescu, a îndreptat împotriva lor un alt grup social care fusese „stimulat" în prealabil.

Prigoana nu ar fi avut eficiența necesară fără o **dezinformare** abil făcută în rîndul celor ce nu aveau de unde să cunoască realitatea. Un mare rol a revenit în acest scop televiziunii, ziarelor puterii, organelor locale care au împiedicat pătrunderea adevărului, ba mai mult, prin trunchieri sau prezentări alterate, au căutat, și uneori au reușit, să creeze o opinie neconformă cu viața.

Pentru a deveni credibilă, conducerea de astăzi nu s-a dat în lături de la **falsuri** grosolane. Au fost prezentați delincvenți penali ca făcînd parte din opoziție. Au folosit oameni îmbrăcați minerește pentru a căuta un seif îngropat în zid, numai de el știut, în sediul central al partidului nostru, seif în care actualului președinte îi rămăseseră acte compromițătoare. Au prezentat diferiți indivizi care primiseră „cadouri" din partea opoziției.

Rezultatul alegerilor este și el un fals, dar în el au fost îngîmfate și ura și calomnia și dezinformarea și minciuna.

Minciuna de altfel a fost prezentă în toate aceste forme „democratice" : ura, calomnia, dezinformarea, falsul. Minciuna se face simțită și astăzi în tot ceea ce se întreprinde de către conducerea statului.

O altă formă diabolică folosită a fost și este **instigarea**. Ea a constituit arma de luptă împotriva intelectualității, a partidelor de opoziție, împotriva zonei libere de neocomunism din Piața Universității. Și dacă muncitorii din Capitală au înțeles că folosirea lor ca unelte împotriva propriilor semeni va însemna lupta împotriva propriilor lor ideaturi, nu același lucru s-a petrecut cu minerii. Veniți în număr mare la chemarea președintelui, distrugînd rănind, ucigînd, lăsîndu-se astfel ademeniți încît au devenit instrumente oarbe în mîna conducerii, acești „artaci", cu toate că au fost la plecarea din Capitală felicitați călduros de „primul miner", vor constata foarte curînd cît de amarnic au fost înșelați.

La ce te mai poți aștepta cînd însuși programul viitoarei convenții a Frontului își propune : „restringerea posibilității de manevră politică și plasarea în poziții nefavorabile și marginalizarea opoziției" ; înființarea unor grupuri „active" ; revenirea la vechile structuri sindicale.

Și cînd te gîndești că toate aceste metode perfide de menținere a puterii se destășoară sub simbolul purității și perfecțiunii : trandafirul.

Chiar și din p.v.c. albastru.

S. MIHAI

GUVERNARE FESENISTĂ

STARE DE FAPT

După echinocțiu

Ziua a prins să scadă. Crește în schimb coada la benzină.

Despre Strasbourg, televiziunea nu spune nimic. Asta spune... tot.

ZIG-ZAG-ul e pe cale să-și dea duhul. Mai ține în sus doar coada-pănească.

Dreptatea e tot pe Calea Victoriei. Dă-i Doamne să prindă rădăcini !

Domnul senator Moiș care socotea procuraturii. Procuratura nu-i care socotea ?

A început anul universitar (pardon ! academic). Nu de tot.

Primul-ministru circulă mult. Bilează Belgia și Elveția între cafeaua de dimineață și telejurnalul de seară.

Președintele României este preocupat de soarta copiilor lumii. Ai noștri sînt la adăpost — unii chiar la răcoare.

Sporește popularitatea F.S.N. în rîndul emigrării.

Grevele au încetat. Producția încetase mai de mult.

Privatizarea merge. Legată la ochi și de picioare.

Domnului deputat Ion I. Brătianu i s-a oferit un sacu. L-a refuzat cu indignare.

România Mare nu mai are reprezentant pe lîngă Uniunea Scriitorilor. Pe lîngă Academie mai are.

Organizația P.N.Ț.-c.d. la Săpînța I Prefectura ce păzește ?

Presa continuă să destabilizeze, să instige, să denigreze, să... Vine ea legea.

Ing. ANTONIAN GABRIEL POP

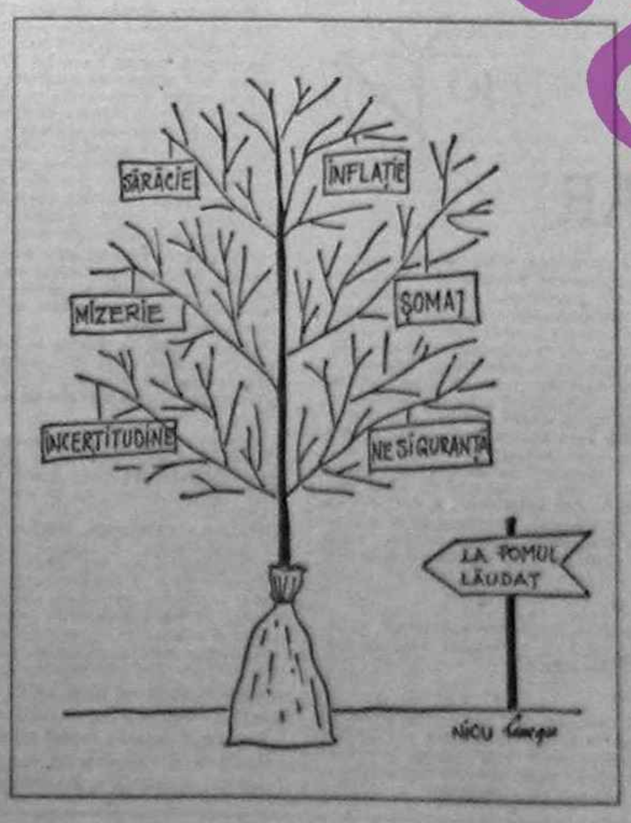

DUPĂ STRASBOURG

V-ați întors pe scut, domnilor !

Penibilă pînă la capăt comportarea delegației noastre parlamentare la Strasbourg. Acolo, parlamentarii români n-au făcut decît să forțeze ușî deschise. Oare cine își putea închipui că după nenorocirea provocată de autoritățile partidului F.S.N. în 13—15 iunie în București, reprezentanții Europei vor fi atît de naivi încît să acorde credit actualei puteri neocomuniste, neototalitare ?

În numele dorinței ca și poporul român să poată trăi în democrație, să poată scăpa de comunism și de „reprezentanții" săi aleși prin îndoielnicele alegeri de la 20 mai, membrii Consiliului Europei și-au manifestat serioasele dubii în privința procesului democratic din țara noastră. Spre cinstea lor, democrațiile europene sancționează șirul de abuzuri săvîrșite în România de regimul Ion Iliescu, înainte și după alegeri. Evident, nereușita delegației noastre la Strasbourg va avea implicații serioase nu numai în plan politic, ci și economic. Dar cine oare e de vină pentru acest lucru ? Cine, dacă nu președintele Ion Iliescu, guvernul Petre Roman, securitatea și poliția care „au lucrat" în maniera comunistă binecunoscută. Acești patru piloni ai neocomunismului românesc, ai fesenismului, sînt responsabili pentru nereușita delegației noastre parlamentare la Strasbourg. Regimul Ion Iliescu trebuie să înțeleagă că nu mai merge cu vechile, și nici chiar cu noile metode totalitare. Așa că trimiterea unei delegații parlamentare la Consiliul Europei nu a făcut altceva decît să-i pună într-o poziție neplăcută pe parlamentari. Să fim siguri că acolo, la Strasbourg, atîta vreme cît nu va fi democrație în România, nimic nu se va schimba în ce ne privește. Și pe bună dreptate... (E. MIHAESCU)

ÎNVĂȚĂMINTELE ISTORIEI

Constituția din 1923, cea mai democratică din întreaga istorie a României (I)

INTERVIU CU DL. AVOCAT MIHAIL GHIGA

I. — Drepturile și libertățile fundamentale ale cetățeanului în lumina Constituției României din 1923.

REPORTER : Apropiata elaborare a unei noi Constituții a readus în discuție Constituția din anul 1923, recunoscută și în zilele noastre ca fiind cea mai democrată constituție românească. V-aș ruga să ne spuneți cîteva cuvinte despre această Constituție, făcînd eventual o raportare a respectivelor articole la situația socială, economică și politică din timpul dictaturii comuniste, cît și la cea actuală.

Av. M. Ghiga : Elaborată în luna martie 1923, ea reprezintă de fapt o completare a Constituției din 1866, care la rîndul ei a fost realizată după modelul constituției belgiene, — cea mai democratică constituție din Europa în a doua jumătate a sec. XIX-lea.

Principalele completări care s-au făcut atunci au fost introduse în articolele 1, 2, 3 :

„art. 1 : Regatul României este un stat individiblil.

art. 2 : Teritoriul României este inalienabil. Hotarele statului nu pot fi schimbate sau rectificate decît în virtutea unei legi.

art. 3 : Teritoriul României nu se poate coloniza cu populațiuni de gintă străină."

REP : Ce ne puteți spune despre reflectarea în Constituția din 1923 a drepturilor fundamentale ale omului și a libertăților cetățenești ?

Av. M. G. : Vă mulțumesc că abordați această problemă. Doresc chiar să subliniez caracterul democratic al constituției, prin faptul că reflectă, de exemplu, în art. 5 că : „românii, fără deosebire de origine etnică, de limbă sau de religie se bucură de libertatea conștiinței, de libertatea învățămîntului și a presei, de libertatea de asociație și de toate libertățile și drepturile stabilite prin lege".

De asemenea, în art. 6 se explică aceste drepturi fundamentale, prevăzîndu-se că acest act fundamental — Constituția —, „alături de celelalte legi cu privire la drepturile politice", determină care sînt condițiile necesare pentru exercitarea acestor drepturi. Nediferențierea cetățenilor după credințele religioase sau limbă a fost menționată în art. 7 din Constituție ca neconstituind o piedică pentru dobîndirea drepturilor civile și politice.

Art. 11 — care asigură libertatea individuală a cetățeanului — este preferabil de citat în întregime : „Nimeni [illegible] poate fi urmărit sau perchezi[illegible] decît în cazurile sau du[illegible] formulele prevăzute în lege. Nimeni nu poate fi reținut sau arestat decît în puterea unui mandat judecătoresc care să-i fie comunicat în momentul arestării sau cel tîrziu în 24 de ore."

În perioada anilor '50 s-au săvîrșit pur și simplu crime de guvernarea comunistă, prin folosirea incriminării „infracțiunii analogice". Puterea comunistă a abandonat principiile umanitare care încă din a doua jumătate a sec. XVIII a făcut să triumfe principiul legalității, incriminării și pedepsei. Principiile de legalitate a sancțiunii penale erau înscrise în prevederile articolelor 14—16 ale Constituției din 1923, de exemplu textul art. 14 : „Nici o pedeapsă nu poate fi înființată sau aplicată decît în puterea unei legi".

Acest principiu, al legalității incriminării a fost abandonat în anii 1948—1949, cînd în codul penal din acea perioadă s-a prevăzut posibilitatea aplicării unei pedepse pentru o faptă care semăna cu una prevăzută de legea penală, fără a fi una ca atare. Această a constituit încălcarea drepturilor elementare ale cetățeanului care se vedea pus în situația de a fi pedepsit pentru o faptă neprevăzută ca atare de lege, puterea comunistă uitînd orice noțiune de respectare a drepturilor adversarilor politici de a se apăra, uneori numai principiul leninist al folosirii activității judiciare ca pîrghie de dominație.

REP. : Problema proprietății individuale, — mult controversată în ultima perioadă, — necesită o clarificare.

Av. M.G. : Art. 17 din Constituție prevedea că „proprietatea de orice natură, precum și creanțele asupra statului sînt garantate. Autoritatea publică este în drept a se folosi în scopul lucrărilor de interes obștesc de subsolul oricărei proprietăți imobiliare, cu obligația de a-și asuma cheltuielile provenite din pagubele aduse suprafeței clădirilor și lucrărilor existente.

O lege specială va determina cazurile de utilitate publică procedura și modul expropierii. În afară de expropierea pentru căile de comunicație, salubritatea publică, apărarea țării și interes militar, celelalte cazuri de utilitate publică vor trebui să fie stabilite prin legi votate cu o majoritate de două treimi".

Art. 17 al acestei Constituții prevedea, fără rezerve, dreptul omului la proprietate asupra bunurilor pe care le creează. P.N.T. a subliniat întotdeauna funcția socială a proprietății, văzînd în aceasta o prerogativă individuală sau de grup, corectată prin examinarea juridico-politică a imperativelor fiecărei perioade istorice.

Vorbind despre doctrina comunistă, se poate spune că aceasta a cuprins ample susțineri referitoare la diferite proprietăți, în funcție de importanța acestor bunuri, pe astfel de bază susținîndu-se că acestea trebuie să aparțină producătorilor, fie ca proprietate a întregului popor, fie în cadrul unei proprietăți de grup.

Astfel s-a lansat teza naționalizării principalelor mijloace de producție, înscrisă în constituția elaborată în 13 aprilie 1948.

Pe baza acestor prevederi constituționale, la 11 iunie 1948 s-au naționalizat principalele întreprinderi.

Au urmat, în anii 1948—1953, naționalizarea unor mici întreprinderi de căi ferate particulare, instituții sanitare, industria cinematografică, apoi farmaciile și imobilele. De remarcat este faptul că nu s-a prevăzut nici o posibilitate de examinare pe calea judecătorească a nedreptăților săvîrșite.

De aceea, mai ales din 1967, Ceaușescu, în acord cu Ion Gh. Maurer, a dat dispoziția că față de aplicarea naționalizării locuințelor nu se mai face nici o referire în lege, existînd ulterior numeroase cazuri în care o singură familie s-a văzut lipsită de proprietatea unicei locuințe.

Iată de ce asistăm azi la manifestarea unor simple mulțumiri populare cu privire la asemenea măsuri de construire a proprietății socialiste și la întemeierea unor viitoare legi (?) pentru completarea expropierii.

Nu este lipsit de semnificație să se spună că numeroși leaderi comuniști au locuit fără jenă în case expropriate. De ex. : Ceaușescu Nicolae, aproximativ în perioada anilor 1950—1960, pe cînd nu era decît colonel, ministru sau un fel de secretar, a locuit într-o vilă de pe strada Muzeul Zambaccian confiscată, fără a fi fost naționalizată, unui inginer chimist.

Dar ar fi iarăși hilar, dacă nu ar fi tragic, că în anii 1970—1972, pentru remedierea nedreptății suferite de proprietari unor apartamente nenaționalizate, dar care erau ocupate totuși de personalități din marea nomenclatură comunistă, statul

AMELIA NEACȘU

(Continuare în pag. a 2-a)

Lumea teatrului în perpetuă mişcare

În *Teatrul Naţional din Timişoara* a avut loc în data de 28 septembrie 1990 *o conferinţă de presă* la iniţiativa colectivului de actori şi regizori şi a directorului nou investit — Serban Foartă — cu scopul de a anunţa începerea noii stagiuni teatrale şi ţinţiile teatrului timişorean în noua structură socio-politică a României.

Este teatrul — ca instituţie culturală — în pericol, ameninţat de lipsa de interes a publicului „vrăjit" de frămîntările străzii şi de programele „captivante" de televiziune? Chiar dacă şi-a pierdut importanţa capitală şi sensul sacru pe care le avea pe vremea grecilor „datorită închiderii în sală, teatrul rămîne „arta clipei", a sublimului unei seri, trecătoare şi imortalizată în minte prin retină, presupunînd desfăşurarea de viaţă nu mimetică, ci concentrate în sine, la fel de vie ca şi viaţa spectatorului. „Teatrul se bazează pe public în măsura în care s-ar putea face teatru pentru un singur spectator". „Avem nevoie de sprijinul presei pentru atragerea publicului virtual pe care-l putem actualiza. Să încercăm să spargem niste zăgazuri, să dislocăm niste inerţii". „Arta la noi era sărăcită cît de cît. Acum, într-un fel, puterea s-a dezideologizat, ca program. Nemaifolosind teatrul în scopuri ideologice, puterea nu va putea pretri pe această formă de manifestare artistică. Sectorul economic primeaza. Noi ne temem de posibile dezinteresuri, vis à vis de teatru. (Serban Foartă).

Teatrul timişorean „suferă" de pe urma multor „nevoi": un sediu separat de celelalte instituţii de cultură, o organizare publicitară care să aibă drept rezultat atragerea publicului către teatru (mai ales că Teatrul Naţional este singurul teatru din Timişoara, nimă în momentul de faţă neintrînd în concurenţă cu „Molière" — teatru privat nou înfiinţat) completarea colectivului de actori (datorită plecării protagoniştilor, „Conu' Leonida faţă cu reacţiunea", piesă montată primăvara trecută nu se mai joacă), atragerea de regizori talentaţi (Vlad Mugur va lucra şi el la teatrul timişorean) şi de actori (propunerea adresată lui Victor Rebengiuc directorul I.A.T.C. — ca celui mai bun absolvent al institutului să i se ofere o bursă din partea Teatrului Naţional timişorean).

Evenimentul de la Naţionalul bucureştean a devenit de referinţă pentru viaţa teatrală românească. Punerea în scenă a „Trilogiei antice" a lui Andrei Serban se identifică unui act de redeşteptare, unui act de inaugurare. Dezorientat teatrul lui Andrei Serban au aflat multe mijloace şi materiale şi umane. Posibilităţile lui sînt mult mai mari decît ale celorlalte teatre.

În ianuarie cînd lucrul la cele două premiere timişorene începuse, ele însele se aflau într-o stare evasihaotică: „Într-o lume de nisipuri mişcătoare nu e uşor să pui baze solide". (Este vorba despre *„Maşina de scris"* de Jean Cocteau, *„Teroare şi credinţă"* de Michael Black).

Serban Foartă: „Există nenumărate pîrghii necunoscute care fac ca această lume a teatrului să fie în mişcare. Tot ceea ce ţine de exterior pătrunde, totuşi, în această lume care pare etanşă. (...) Putem atenua brutalul continuu al exteriorului."

Din perspectivă inversă, teatrul timişorean tinde a-şi deschide porţile spre oraş, a se racorda „la ritmurile calendarului bisericesc, înfiinţînd spectacole didactice (nu în sensul rigid al termenului) prin care tinerii să fie iniţiaţi în arta teatrală, de culise.

Staţiunea teatrală timişoreană se va deschide cu un repertoriu de cinci piese străine. Raţiunea care a condus la această alegere constă în faptul că spectatorii români au fost privaţi un timp foarte îndelungat de dramaturgia universală contemporană.

„O serie de sondaje de opinie pe care le-am făcut — afirmă directorul teatrului — ne-au determinat să constatăm că spectacolele prezentate înainte de decembrie au îndepărtat publicul de dramaturgia românească."

Asadar, două premiere: „Maşina de scris" de Jean Cocteau — 2 octombrie, cu regia lui Dan Alecsandrescu, scenografia Emilia Jivanov, regia tehnică Elena Adrian, avîndu-i în distribuţie pe: VLADIMIR JURĂSCU, MIRON LETEA, NICU MIHOC, LARISA STASE MUREŞAN, ANA SERGHIE IONESCU, SIMONA MUTASCU.

Directorul Naţionalului timişorean pe prezintă argumentele acestei alegeri: „Publicul se află după o stare de încordare prelungită (...) Piesa „Maşina de scris" este de o reală tesătură dramatică şi un ser mai leier, care poate face bine în momentul de faţă. Nu e o simplă dramă poliţistă ci mai mult decît atît... „Maşina de scris" scrie niste destine, există aici o textualizare a destinului uman. Prezentarea marchează şi un moment aniversar: 50 de ani de la premiera absolută din 1940 a *„Teroare şi credinţă* de Michael Black (premieră 21 octombrie în regia lui Dan Alecsandrescu, scenografia Emilia Jivanov, regia tehnică Adrian Chirila. În distribuţie: ARMAND CALOTĂ, IRENE FLAMANN CĂTĂLINA, NICU MIHOC, SUZANA MACOVEI, SANDU SIMIONICĂ, trei dintre acestia — foarte talentaţi tineri actori noi-veniţi la Teatrul Naţional din Timişoara — ARMAND CALOTĂ, NICU MIHOC, SUZANA MACOVEI.

Dramaturgul de 27 de ani Michail Black, cărula Teatrul Naţional din Timişoara i-a făcut o invitaţie în România, cu piesa „Teroare şi credinţă" — reprezentată o premieră naţională şi cunoscută mondială (nu s-a jucat decît în Anglia. La noi ea este pusă în scenă din iniţiativa regizorului Dan Alecsandrescu).

„Teroare şi credinţă" piesă de încordare dramatică, de dezbatere, o confruntare între un pastor protestant şi ministrul propagandei naziste, o piesă care transcende dezbaterea politică luînd în discuţie problema credinţă-ateism.

În perspectivă se pregăteşte: „Lungul drum al zilei către noapte" (Eugen O'Neill) şi „Garden Party" la care se lucrează în paralel, punerea în scenă fiind preconizată pentru sfîrşitul lui decembrie, începutul lui ianuarie.

Cea de-a doua parte a staţiunii va conţine dramaturgie românească. În special cea contemporană: Blaga, Aderca, Camil Petrescu, integrale ale unui autor în vederea învăţării publicului de a decodifica un spectacol teatral.

Ideea centrală pe care se structurează munca colectivului de actori şi regizori de la Naţionalul timişorean o constituie reformularea sistemului de relaţii cu publicul, deoarece „o mulţime de mijloace neortodoxe au îndepărtat publicul de teatru. Încercăm cele mai dezinteresate mijloace pentru a deveni o necesitate".

Teatrul Naţional din Timişoara preconizează şi o „ieşire" din oraş cu cele două premiere („Maşina de scris" şi „Teroare şi credinţă") într-un turneu la Iaşi, la Chişinău şi, probabil, şi la Bucureşti.

„Marea noastră aleargătură este pentru întinerirea teatrului." — regizorul Emil Reus.

ODETTE HANGANU

VORONEŢ LA 1931

VORONEŢUL — LEGENDĂ ŞI REALITATE

Ca mai toate cetăţile Moldovei Ştefan şi Voroneţul este aureolat de legenda sa. După înfrîngerea de la Războieni (26 iulie 1470) Ştefan cel Mare ar fi fugit pînă la Neamţ, unde mama sa i-ar fi interzis intrarea în cetate atîta timp cît se va lăsa învins în luptă. Impovărat de griji, Vodă Ştefan s-ar fi îndreptat spre Voroneţ unde, într-o peşteră din împrejurimi, trăia sihastrul Daniil pe care, după alte legende Ştefan îl cunoştea din copilărie. Daniil era unul dintre puţinii cunoscuţi în Moldova secolului al XV-lea şi care, bucurîndu-se de un mare renume în sfinţenie, era adesea consultat în ocazii deosebite de către boieri şi chiar voievozi. Ştefan l-a găsit pe Daniil rugîndu-se în peştera sa. Fără a se mişca din locul în care îşi spunea rugăciunile, Daniil grăi către domnitor: „Lasă-mă să-mi termin rugăciunea". Ştefan aşteptă afară, evlavia din el biruind nerăbdarea. În sfîrşit ieşi Daniil care îl întrebă ce doreşte. „M-au învins turcii; mi-au distrus oastea. Mai este chip să mă bat? Pot să sper să-i stîrpesc pe năvălitor?" — „Taci şi ascultă, spuse Daniil. N-auzi nimic?" — Nimic altceva decît vuietul vîntului". — „Pune-ţi piciorul tău peste al meu". — „Ce sunete melodioase îmi este dat s-aud deodată!" — „Acestea sînt cîntecele îngerilor, răspunse sihastrul. Dumnezeu ţi-a dăruit un semn. Făgăduieşte că vei zidi aici o biserică Sfîntului Gheorghe şi vei avea izbînda". Ştefan urmă sfatul şi, puţin după aceea, îi gonea pe turci, trecîndu-i Dunărea.

Trecînd din legendă în realitate vom menţiona cîteva date despre ctitoria promisă şi realizată de Ştefan cel Bun şi Sfînt la Voroneţ: biserica actuală a fost clădită în două rînduri. Altarul, naosul şi pronaosul au fost ridicate în anul 1488 de Ştefan cel Mare; tinda s-a adăugat spre anul 1547 de către Mitropolitul Grigorie Râşca, cel care a dispus şi zugrăvirea tuturor pereţilor exteriori ai edificiului. Mănăstirea însă datează dintr-un trecut mai îndepărtat. Inscripţia săpată deasupra intrării pronaosului spunea că Voievodul Ştefan a zidit acest hram în mănăstirea Voroneţ (o monastere şi Voronet), întîlnind în anul 1471 numele egumenului Misail. Este foarte probabil ca mănăstirea cea veche să fi fost zidită destul de simplu, cu chilii şi cu o biserică de lemn.

Ne mărginim numai la această scurtă şi meritată prezentare. Dacă însă ea va ajunge să ciştige noi admiratori pentru cel mai graţios monument care păstrează amintirea Marelui Ştefan, ne vom bucura la gîndul că rîndurile noastre n-au fost fără de folos răbdă.

GELU ISPAS

COTIDIENE

„Crema" intelectualităţii

S-a vorbit mult în ultima vreme despre intelectuali. Cine poate să ne lămurească ce sînt ei? Cred că ar trebui tipărite urgent noi dicţionare explicative, pentru că cele din „epoca de aur" nu mai corespund. S-ar găsi sensuri noi pentru o serie de cuvinte ca: emanaţie, democraţie, revoluţie, consens, minier, politie, privatizare... Treaba aceasta să o facă Securitatea pardon S.R.I. Asa ca o paranteză, tot Securitatea, pardon, S.R.I., ar trebui să se ocupe şi de rescrierea istoriei. De ce S.R.I.? Păi, cine? Partidele istorice? Dar ce, nu are Securitatea, pardon, S.R.I., istorici competenţi, încercaţi în greaua luptă de clasă, adevăraţi intelectuali?

Dar să ne întoarcem la intelectualii noştri. Am auzit că se simt ameninţaţi, frustraţi, marginalizaţi, că au gînduri de plecare şi cîte altele. Da, dar nu acestia sînt adevăraţii intelectuali! Un intelectual adevărat se ajută de intelectul său pentru a-i fi bine, asa cum unii se ajută de bastonul de cauciuc, alţii de televiziune, alţii de măciucă, alţii de toate acestea la un loc. Privind astfel, Doina Cornea, Gabriel Liiceanu sau Ana Blandiana sînt intelectuali? Ce dacă au urmat cursurile mai ştiu eu cărei facultăţi? Nu-i suficient atît! Minerii (sau, mă rog — cei îmbrăcaţi în salopete şi echipaţi cu tirnăcoape şi lămpaşe) au demonstrat lumii întregi cît de uşor se intră la o facultate, chiar fără pile şi relaţii, fără meditaţii (ceva antrenament mai au ei). Au intrat — nu unul, doi, ci cu sutele...

Au făcut ara-ziii [illegible] tuali o facultate serioasă ca „Ştefan Gheorghiu"? Diferenţele între ei şi cei care au trecut pe la „Ştefan Gheorghiu" se văd de la o poştă.

Păi, unde locuiesc unii şi unde ceilalţi, sau, ce funcţii minore ocupă unii şi ce posturi importante ceilalţi. Apropo de funcţii şi salarii, vedeţi cum se vînd ziziţii intelectuali pe dolari prăfuiţi cu droguri şi la Raţiu (nu şi pe dolarii lui Cîmpeanu, pentru că, se pare, nu reuşise să-şi procure decît o fabrică de [illegible] d'astea de la noi, dar şi fabrica aceea arată ca un [illegible] rox din care găseşti vreo zece numai pe Calea Rahovei!). Şi apoi, de ce nu a profitat Doina Cornea de [illegible] urma pachetelor primite de la rudele din străinătate? Sau Gabriel Liiceanu, [illegible] doar nu-mi închipui că îi trimitea Noica pachete cu gumă şi săpunuri... Să fi făcut şi el o mică [illegible] asa cum făceau şi alţii (acum senatori) care nici măcar nu primeau pachete. Uite, acum s-ar fi privatizat, ori ar fi ajuns tehnocraţi, şi n-ar mai fi făcut opoziţie. Păi da, ce asta ar cam fi spuma intelectualităţii: tehnocraţia şi tehnocraţii. Iar dacă nu erau în opoziţie, li s-ar fi adresat şi lor domnul Adrian Severin la întîlnirea electorală de la TVR (aceea în care am aflat şi noi cum stăm cu stabilizarea monetară).

PAUL SPANU

CONSTITUŢIA DIN 1923

(Urmare din pag. 1)

„generos" a dat un decret, bineînţeles nepublicat, însoţit de o anexă, prin care s-a permis atribuirea, în compensare, păgubaşilor, a unor alte apartamente şi a unei derizorii sume drept recompensă.

V-am spus acestea pentru a se cunoaşte „principalele" operaţii de naţionalizare şi exproprieri care au avut ca rezultat principal intrarea întregului patrimoniu în proprietatea comuniştilor.

REP.: Dar despre trecerea pămîntului în proprietate socialistă ce ne puteţi spune?

Ar. M.G.: Şi în acest domeniu puterea comunistă a dat dovadă de aceeaşi inconsecvenţă faţă de principiile proclamate. În primăvara anului 1945, comuniştii au căutat să-şi lărgească baza materială şi politică încercînd sprijinirea ţăranilor în lupta pentru împroprietărire. La începutul lunii martie 1949 au lichidat însă şi toate fermele familiare de 50 ha sau mai mici. S-a început o campanie dură pentru colectivizare, susţinută prin acţiuni miliţieneşti, înscriind ţăranii cu forţa în gospodăriile agricole de producţie, adesea fără semnătura acestora. Trebuie menţionat că jurisprudenţa vechiului Tribunal Suprem a adoptat o lege prin care pămîntul trebuia să rămînă în proprietatea statului sau a C.A.P.-ului, indiferent de modul prin care a fost dobîndit. Legislaţia era animată de aceeaşi preocupare pentru că, de pildă, trecerea pe cale judiciară în proprietatea statului a „imobilelor abandonate", conform decretului 111/1951, s-a făcut adesea fără citarea proprietarilor, deşi aceştia aveau domiciliul cunoscut. Decretul 151/1950 prevedea posibilitatea de cenzură pe cale judiciară.

Pînă şi în zilele noastre, dacă un cetăţean se află în indiviziune cu statul, pentru a ieşi din această situaţie, conform decretului 841/1984 — încă în vigoare — nu poate realiza aceasta decît dacă primăria încuviinţează aşa că iarăşi justiţia se supune administratorului, şi nu invers.

Aş mai dori să menţionez că la 1 iunie 1960 statul comunist a „intrat în legalitate", includ un text final în decretul nr. 281/1960 care prevede că „sînt bine şi definitiv stăpînite de stat sau orice organ cooperatist sau obştesc, orice fel de bunuri stăpînite de acesta."

Este evident o măsură de confiscare samavolnică, aplicabilă retroactiv (fiind deci cu mult mai umane prevederile codului civil român din 1964 decît cele ale legislaţiei din 1960), măsuri legislative care măresc, dacă mai este posibil „supraapoularitatea" de care se bucură întreaga legislaţie comunistă, creatoare a „proprietăţii întregului popor".

REP.: Articolul 19 al Constituţiei din 1923 prevede că „Zăcămintele miniere, precum şi bogăţiile de orice natură ale subsolului sînt proprietatea Statului. Consideraţi utilă o astfel de lege în condiţiile actuale existente?

Ar. M.G.: Anumite monopoluri din stat nu sînt de înlăturat. De exemplu: sarea este regie autonomă din timpul vechiului regat şi unicul domeniu în care regimul comunist nu a acţionat prea mult. Menţinerea unor bogăţii naturale în proprietatea statului este un punct de vedere comparabil cu doctrina P.N.T., care concepe ca anumite bogăţii foarte importante să fie proprietatea statului. În trecut existau, totuşi, şi societăţi miniere particulare, pe acţiuni, legate de posibilitatea explorărilor, care în acea perioadă permiteau maximum optimism decît astăzi. Personal consider că în cadrul Intăririi viitoare a proprietăţii individuale se va putea organiza repartizarea patrimoniului unor centrale miniere pe acţiuni, care să treacă treptat în stăpînirea producătorilor. Atunci cînd activitatea economică va deveni rentabilă, acestea vor trebui să constituie şi titluri negociabile la bursa de valori.

Cele patru decenii de comunism au marcat şi gîndirea oamenilor.

Încă un exemplu: exista în aceste decenii un control foarte strict asupra metalelor preţioase, care mult timp au fost subordonate Ministerului de Interne. Nu ştiu dacă această dispoziţie mai este în vigoare sau nu; de altfel situaţia minelor face parte dintre numeroasele informaţii pe care guvernul nu se grăbeşte să ni le comunice. Tot aşa stau lucrurile cu stocul de devize al României, sau cu repartizarea cheltuielilor bugetare pe fiecare minister. În prezent, ne găsim la sfîrşitul unei perioade în care guvernul a fost generos cu plata salariilor, fără să ne explice din ce fonduri le-a procurat. Personal am convingerea că organul executiv este mai preocupat de telegenie decît de explicaţia democratică a acţiunilor sale.

Masonofobia

Reprezentanţii puterii actuale, care nu uită în nici o ocazie să pomenească de legitimitatea electorală a calităţilor lor, suferă atît în bloc, cît şi luaţi fiecare în parte de o frică patologică, care i-a condus nu o dată la o interpretare cu totul delirantă a situaţiei politice din ţară. Ceea ce este foarte interesant e că aceia care declanşează un delir colectiv pe o anumită temă, în primul rînd datorită neinformărilor la sursă şi scăldării în apele călduţe ale intelectualului comunist semidoct care şi-a exersat sentimentul, dar şi-a lăsat în paragină intelectul, nu-şi mai dă nici el seama că i-a declanşat, pozînd, după calmarea unui val de nenorociri, în persoană inocentă, care nu ştie ce şi cum s-a întîmplat. Şi rămîne inocent atît timp cît dintre cei ce-l înconjoară nu se găseşte nimeni care să-i pună în faţă oglinda adevărului în care să se vadă aşa cum este: cu chip de nebun care are mai multe halucinaţii decît percepţii clare.

Frica patologică de propriul popor lingusit în van cu întorsăturile de frază ale unei retorici ridicole, şi nu de intelectualii care rămîn în postura de ţapi ispăşitori pentru orice poznă politică, este cea care determină menţinerea aparatului de represiune la dimensiunile gigantice de pe vremea lui Ceauşescu, ca să nu mai pomenim de împrospătarea lui cu forţe de ordine neconvenţionale gen: mineri, brigăzi de ordine IMGB, grupuri organizate de infractori de drept comun sau de bolnavi psihici fără discernămînt. Fricosul este omul kafkian al vizuinii şi de la îngrăşare (rezerve de grăsime sub piele) pînă la înconjurarea cu ziduri concentrice care să-l apere de primejdii închipuite desfăşoară un sistem delirant paralel şi parazitar faţă de sistemul social-politic care dacă ar fi înţeles în legităţile funcţionării sale reale ar oferi şi mijloace eficiente, iar nu excrescenţe tumorale suspecte, de securitate. Despre linişte nu vorbesc decît cei ce nu o au, reflectînd o carenţă de fond a fiinţei lor infantile care se vrea mereu protejată de pîntecele uriaş al unei mame gigantice.

Una din formele generalizate ale fricii de necunoscutul faţă de care mintea leneşă a intelectualilor de tip nou nu are nici o iniţiativă de a-l cunoaşte în profunzimea structurilor sale, preferînd să sombnoleze pe tomurile cu maculatură ceauşistă este masonofobia (frica de masoneria, care, după legionari, securişti, libieni era cît pe-ai să reuşească o lovitură de stat în România). A trecut demult moda meditaţiei transcendentale şi trebuia găsit altceva. O reţea pe linia Maglavit a şi fost inventată. CC al FSN rămîne să decidă asupra mulţimilor de stafii europene care bîntuiesc România şi să le trimită la „şaibă". Dacă-i mai dă mîna, bineînţeles. Oricum, pînă una alta spectrele morţilor nevinovaţi din decembrie încoace şi ale nevinovaţilor care zac în puşcării, umplu de delicii unice conştiinţele ucigaşilor şi ale călăilor pe care nu trebuie să-i subestimăm: reflectează totuşi asupra faptelor lor lăudabile, eroice!

Cu prilejul venirii în România a lui Umberto Eco, celebrul semiotician, un intelectual-filosof-securist de tip nou îmi sopti cu ochii aproape ieşiţi din orbite de spaimă, cu o figură brusc ridată ca într-o gravură de Albrech Dürer: E mason d-le. Ăsta face mult rău". „Intelectualul" trecuse prin două facultăţi, dar nu ştia să scrie româneşte. O fi ministru masonofob? Gurile bune spun că-i numai deputat în Parlament unde face exerciţii de ridicare a mîinii contra unor bănuiţi şi privilegii, imunităţi şi altele. Din cînd în cînd „recunoaşte" pe cei de altă culoare politică din Piaţa Universităţii îndicîndu-i organului de stat al bunelor tratamente (poliţia).

Pentru că nu se mai pot ţine lecţii politice în cadrul pcr, lectorii trecuţi pe post de zvoneri drăgălaşi, gata oricînd să spună bancuri cu Iliescu, le spînesc ţăţelor de la cozi că acuma masonii vor să pună mîna pe putere şi ăştia sînt vrăjitori care se uită în creierele oamenilor, zboară prin văzduh unde nu te aştepţi, trec prin ziduri şi cîte alte minuni...

Ce altă foble va inventa delirul mediocrităţii politice după masonofobie? Sîntem pe recepţie.

IOAN POPA

Noi „contigente" de sindicalişti sînt chemate „sub drapel"

Ieri a avut loc la sediul Sindicatului Liber al Tipografilor din clădirea Presei Libere consfătuirea prin care s-au pus bazele Confederaţiei „CONSIN". Viitoarea confederaţie — comitetul de iniţiativă estimează că va dobîndi personalitate juridică în următoarele două săptămîni — este constituită pe nucleul Convenţiei Sindicatelor Independente Neafiliate, el cărui prim act de naştere a fost semnat la 6 august anul curent în sala Clubului Fabricii de Confecţii şi Tricotaje Bucureşti. După Confederaţia „Frăţia", CNSRL, Confederaţia „Hercules", a sindicatelor din transporturi şi Confederaţia „CONSENERGO", a sindicatelor din ramura energetică, „CONSIN" este a cincea mare centrală sindicală ce ia fiinţă după 22 decembrie 1990.

Există numeroase indicii care ne fac să pronosticăm că în următoarele săptămîni vor lua fiinţă încă două confederaţii. În momentul de faţă se fac pregătiri intense pentru ca Alianţa Intersindicală şi Cartelul Alfa să devină structuri sindicale cu personalitate juridică.

S.P.

VORBIND DESPRE „VECHILE STRUCTURI"

Un rău al nostru, dintre noi, pentru noi
Spre (ne) liniştea noastră

Evenimentele din 12 ianuarie, cînd, sub presiune, conducerea Frontului Salvării Naţionale a emis Decretul-Lege privind scoaterea în afara legii a PCR, au demonstrat că răul continuă să existe printre noi.

Cu toate acestea, în comunicatul din 19 ianuarie, se revine asupra hotărîrii, motivîndu-se, printre altele, că: „scoaterea în afara legii a unui partid este o chestiune politică şi juridică cu implicaţii mult mai largi". Nimic mai adevărat. **PCR nu trebuie scos în afara legii, el trebuie adus în faţa legii.**

Doar aşa va putea fi aflat adevărul şi stabilită responsabilitatea acestei organizaţii care şi-a încălcat propriile legi şi statute interne şi, odată cu acestea, legile statului pe care l-a tutelat.

În aceeaşi ordine de idei, Decretul-Lege privind trecerea în proprietatea statului a patrimoniului „fostului partid comunist" este un act cel puţin îndoielnic. În [illegible] de a escamota o evidentă existenţa de jure a PCR. Decretul nr. 31 din 31 ianuarie 1954, privind persoanele fizice şi juridice, este astfel încălcat în mod flagrant. Tocmai nerespectarea prevederilor acestui decret atestă existenţa şi nu „dispariţia" misterioasă a Partidului Comunist Român. Deoarece normele de drept prevăd că destiinţarea sau dizolvarea persoanelor juridice, poate avea loc doar ca urmare a unor acţiuni specifice: pe cale statutară, în mod voluntar, sau prin dizolvare pe cale judecătorească, consemnate în mod legal.

Cum nici una din aceste acţiuni nu a avut loc, putem concluziona că PCR, ca organizaţie, continuă să existe.

Că răspunderea penală se aplică după normele de drept doar conducătorilor şi altor persoane fizice, este un aspect. PCR trebuie adus în faţa justiţiei pentru celelalte forme de responsabilitate care-i revin ca persoană juridică şi entitate administrativă. Astfel, dizolvarea PCR nu poate fi interpretată ca un atentat la principiile democraţiei bazată pe pluripartitism şi ca un act legal de justiţie socială.

În aceste condiţii, trebuie accentuat faptul că simpla calitate de membru al organizaţiei, nu are nici o consecinţă asupra membrilor de partid. Ba, mai mult, dizolvarea pe cale legală a Partidului Comunist Român va însemna o clarificare definitivă şi benefică a statutului politic al persoanelor membre ale partidului.

După cum am aflat, toate celelalte „partide frăţeşti" din ţările foste satelite ale Moscovei şi-au „rezolvat" în mod public statutul şi funcţionarea.

Ce a determinat în cazul PCR adoptarea unei atitudini contrare? Cu ce scopuri problema legalităţii PCR este eludată? Dacă fabia) în ultimul timp a început să se vorbească de transparenţă, de ce nu este ridicat vălul ce acoperă „dispariţia" partidului comunist? De ce nu se doreşte (şi în acest fel) deschiderea societăţii româneşti spre reconciliere naţională, prin apropierea de rădăcinile răului? Nu cumva pentru a nu putea fi smulse?

PETRE LUCA

INSECTAR

Opinia studenţească se vinde ca pîinea caldă. Ne bucură că această revistă tipărită-n Iaşi, citadela fesenismului, este una dintre cele mai vii publicaţii ale României. Cu ultimul său număr (41, sept. 1990), **Opinia studenţească** intră fizari în [illegible] Televiziunii române descrîndu-ne în chip obiectiv astfelul legate de o instituţie specializată în manipulări devenite de notorietate internaţională. Deosebit de interesant ni s-a părut interviul acordat de dl. Vartan Arachelian, [illegible] Doina Răsău şi Ovidiu Simonca. Interviul intitulat „Nu am încredere în cei de la Actualităţi nici cînd spun «Bună seara»", conţine şi o afirmaţie pe care o consemnăm fără comentarii: „Acum vreo 13–15 ani, domnul Valeriu putea avea «sanse» să devină [illegible] de drept comun. Eu am intervenit la Miliţia Judeţeană Constanţa ca să fie retras un dosar de infracţiune de drept comun pe adresa domnului Valeriu. Am intervenit, a fost retras acel dosar, domnul Valeriu nu şi-a ispăşit pedeapsa la care l-ar fi condamnat tribunalul (ere o poveste cu valută, amante etc.) şi acuma probabil regretă acea «sansă» — nu se mai poate lăuda cu un trecut de «legalist»".

•

Presupunînd că printr-o neeficiţă inspirate redactorul X al ziarului **AZI** ar plasa un articol la ce măsuri s-ar decide Colegiul său director împotriva făptaşului?

•

Pronto ştirea **Scînteia**. În orizont **AZI** se amestecă fiului condeiul d-lui Claudiu Iordache) în treburile interne ale Uniunii Scriitorilor. Tendenţios ca şi reporterul Televiziunii în seara zilei de 28 septembrie dl. C.I. ocoleste cauzele reale pentru care Eugen Barbu a fost exclus din breasla scriitoricească.

Publicaţia **Strada**, începe să prezinte „ample fragmente din interviul acordat pentru televiziunea franceză de regele Mihai". Drept prefaţă la această lăudabilă iniţiativă **Strada** reia pe prima pagină declaraţia d-lui Frédéric Mitterand, realizatorul interviului: „Cine mai vorbeşte astăzi despre regele Mihai, care a fost totuşi unul dintre actorii cei mai determinanţi ai rezistenţei împotriva tuturor totalitarismelor? Cine îşi mai aminteşte că **el a fost sufletul eliberării şi că a încercat din toate puterile sale să evite ca ea să fie confiscată de Stalin?** Cine l-a ascultat atunci cînd cerea dreptate pentru poporul său, în timpul ultimelor patru decenii? Cine ştie astăzi, în România şi aiurea **că el ar putea reda ţării sale această parte a memoriei** şi această capacitate de a simboliza apărarea drepturilor omului, care a fost nobleţea vieţii sale curajoase, dificile şi fără compromisuri?

Falsificarea istoriei este o crimă. Să încercăm şi noi să o cercetăm, dînd cuvîntul unui om pe care românii şi francezii trebuie să-l recunoască pentru ceea ce a fost — regele tuturor românilor — şi pentru ceea ce ar putea încă să fie — o speranţă pentru democraţie.

Regele Mihai şi familia sa trăiesc modest în Elveţia. Descoperiţi-i, aşa cum i-am descoperit eu însumi, după ce am ajuns să cunosc obiectiv, prin studii şi lecturi, ceea ce conversaţia noastră a verificat — **sînt oameni de o excepţională calitate umană".**

•

Revenim asupra obiectei broşuri „Dinastia de Hohenzollern [illegible] şi ani", care infectează piaţa Capitalei. Înregistrăm acum părerile d-lui Theodor Rogin în articolul „Adevăr şi... adevăruri", tipărit în revista 22, (28 septembrie a.c.): „Cărţoiaca lui James Alexander Ginsborg, ale cărei obiective seamănă uimitor cu ale lui Ceauşescu, trăpăit încă de la simpla et răsfoire cîteva întrebări: 1) Cine este autorul şi la comanda cui a scris (...). 2) De ce această cafte a apărut tocmai în 1989? 3) De ce atît legendele fotografiilor cît şi textul propriu-zis păstrează tonul scriitorilor comuniste despre familia regală, trivial şi insultător? 4) Dacă autorul se numeşte James Alexander Ginsborg, de ce şi-a publicat în engleză cartea la München?"; „Intr-un moment în care se încearcă, mai mult sau mai puţin timid, reabilitarea istorică a monarhiei şi a ultimului suveran, mai cu seamă în legătură cu rolul lui în lovitura de stat de la 23 August, apariţia unei asemenea cărţi este (...) provocatoare şi nimerioasă de derută în rîndul maselor largi care au învăţat istoria pervertită şi contrafăcută din manualele ultimilor 45 de ani."; ... „acest Ginsborg abate întreaga atenţie asupra lui Ion Antonescu, anulîndu-l total pe regele Mihai prin interpretarea aberantă şi vădit tendenţioasă a intenţiilor şi gestului lui de la 23 August 1944. Deşi intenţia nu este mărturisită, Ginsborg ar vrea să sugereze probabil, că rolul principal în acest act nu a revenit regelui, ci partidului comunist."; „...«trădătorul» şi «ingratul» rege Mihai, căruia Mareşalul îi redase tronul (nu vă vine să rîdeţi?), i-a zădărnicit (mareşalului, n.n.) planurile pacifiste din invidie şi egoism" (...); „Ginsborg îl acuză pe rege şi de colaborationism postbelic"; „Cu ţara ocupată de sovietici şi cu subordonarea treptată faţă de Moscova (...) ne întrebăm în ce mod s-ar mai fi putut manifesta voinţa regelui. Problema e că, oricum ai luat-o, tot Mihai e vinovat că nu i-a pus pe toţi pe fugă: pe legionari, pe nemţi, pe comunişti, pe roşi sau mai ştiu eu pe cine"; „O editură obscură (poate chiar inexistentă) publică un pamflet care exprimă întrutotul vederile defunctului dictator asupra istoriei ţării".

•

Cu numărul său „douăzeci şi şapte", **Cajavencu** s-a pus în slujba... F.S.N.-ului! Dar nu vă speriaţi. Este numai o glumă tipică pentru această publicaţie de excepţie care, orice s-ar întîmpla, va rămîne în istoria presei noastre. Aşteptăm cu sufletul la gură anunţatul **Cajavencu internaţional.** Surorizele got fi mari...

•

Încă de la ieşirea sa din scutece **România Mare** acţiră numeroase sazete de limbaj suburban (printre acestea numărîndu-se şi **Dreptatea**). E un fel de a ţipa în gura mare, sore a acoperi voceea victimei. Spicuim din rubrica ei „Săptămîna de scuri" (28 sept., a.c.) epitete şi afirmaţii care dovedesc (nefiind cine întreţine atmosfera de mahala în presa ţării) scuturată de cenuşiem: „cîţiţa asta, (Corneliu Vlăiteşcu, n.n.) lîmînd mereu demnitatea românilor (...) au e plătit de pînzari pentru orîma oară"; „...directorul Gazetei de Vest din Oradea, **Florin Ardeleanu** (...) are o foarte zgîmîţitică nevastă unguroică, care îl bate de trei ori pe zi, cu sulimenie duminicile, ca să scrie ce trebuie. Cheţi cincolom, neşi draghe, arde-l pe mitocan!"; „Gazeta de Bucureşti, care s-ar putea mai bine «Gazeta de Ferentari»" are un stil „ca şi la «Expres»: antiromânism, delirium tremens, belboroşii de oament a căror sănătate ne îngrijorează foarte tare", s.a.m.d., s.a.m.d.

•

Din **Gazeta de Bucureşti** (1–8 octombrie a.c.): „Sîntem informaţi că membrii C.P. Ex. aflaţi sub arest, mănîncă salam de Sibiu, se primesc frecvent, au medicamente, iar fostului general **Iulian Vlad** i se spune, cînd trece pe culoar, «Să trăiţi!». O dovadă a faptului că sînt «bine plătiţi», că au un regim «internal» de detenţie este şi aceea că au putut trimite Romaniei Mari memoriul către preşedintele ţării, dl. Ion Iliescu".

•

„Gogu Rădulescu, ieşit din închisoare pentru 90 de zile vi se confesează în exclusivitate". În exclusivitate [illegible] (29 sept., 1990). Spicuim cuprinsul de emoţie: **„ADRIAN PĂUNESCU:** V-aţi purtat extraordinar cu toţi. **GOGU RĂDULESCU:** Da, (...) E adevărat că Buzura se poartă [illegible] luptă săracul?"; **„ADRIAN PĂUNESCU:** La [illegible] ani să aveţi să fiţi găzduit de cineva! **GOGU RĂDULESCU:** Da. [illegible] Şi a luat casa, ca să vedeţi şi ăsta ce om, a luat-o un [illegible] mi-a scos toate lucrurile din casă, sînt băgate afară [illegible] fi, un general, Diamandescu, care este încă în termen [illegible] acuma, îşi amenajează acolo. Eu am putut ata în casa ăia, de acum el a tăiat copacii că-şi face curte".

•

Prelucăm din rezumatul oferit în fruntea interviului acordat de Ion Cristoiu săptămînalului **Obiectiv**: „În ultimul timp, în viaţa politică noastră a apărut un fel de axă formată din «Romania Mare» — prin C.V. Tudor, din «Democraţia» — prin Eugen Florescu şi un al treilea mare pilon configurat recent — «Zig-Zag-ul» — prin Adrian Păunescu. Caracteristicile axei sînt naţionalismul după comunism şi naţionalismul extremist." (...) „Marea majoritate a celor de la putere nu cred în democraţie, dar vor fi nevoiţi să o facă. Raportarea critică a celor de la putere la adresa presei libere este o veche reflexie comunistă". (...) „Televiziunea a dovedit o proastă înţelegere a democraţiei".

•

Adrian Păunescu a schimbat rotile locomotivei din [illegible] transformantă unică în lume!) dar a rămas fără surse de energie. Redactorii **Zig-Zag**-ului şi-au dat demisia în corpore. Un afront peste care poetul nostru naţional va trece, totuşi. Va scrie singur **Zig-Zag**-ul urmînd un drum neelegant, aşa cum îi sade bine unei adevărate căi ferate.

ENTOMOLOG

DESPRE ȚĂRANUL ROMÂN

Altfel, nu-i a bună!

[illegible]

UN CONCEPT POLITIC
ÎN PLINĂ ACTUALITATE

Democrația creștină

[illegible] de democrație creștină [illegible] în timpul Revoluției [illegible] dar la amploare la [illegible] secolului XIX, cînd [illegible] grupe întreaga Europă [illegible]. În 1901, Papa [illegible] XIII-lea interzice utilizarea expresiei „democrație [illegible] în scopuri politice. În [illegible] partidele democrat-creștine nevoite să adopte [illegible] cum ar fi: Partidul Democrat Popular în Franța, Partidul de Centru din Germania, Partidul Popular din Italia. Sfîntul Scaun [illegible] și toată Europa [illegible] Latină iau ființă [illegible] democrat-creștine. Re[illegible] în Europa, după [illegible] lost impulsionată de [illegible] vechi drepte, com[illegible] de fascism, cît și de [illegible] împotriva totalitarismului comunist care lua am[illegible].

[illegible] tardivă, apariția de[illegible] creștine în țările la[illegible] a fost facilitată [illegible] Bisericii Catolice [illegible] promovat doctrina so[illegible] și a contribuit la [illegible] sindicatelor catolice. [illegible] occidentală condi[illegible] apariție și dezvoltare [illegible] creștine s-au [illegible] rapid, datorită fap[illegible] după democrația și [illegible] s-au reunit, iar so[illegible] a abandonat caracterul ateiteric și a devenit [illegible]. Implantarea de[illegible] creștine în țările cu [illegible] din Americii [illegible] – Brazilia, Argentina, [illegible] – a fost mai dificilă, în [illegible] fixat mult mai [illegible] Chile și Salvador, [illegible] repunere în drepturi a avut loc datorită [illegible] de altfel a ins[illegible] creștine după Consiliul din 1968. În a[illegible] cel an, în Europa occidentală, climatul intelectual și politic s-a schimbat complet datorită „Primăverii de la Praga", revelația adevăratei fețe a comunismului. Începînd cu 1980, poziții pînă atunci conservatoare i se substituie căutarea identității creștine. Această nouă concepție, mult mai dinamică a creștinismului resacralizat în lume, justifică existența sindicatelor și partidelor creștine. Se caută un model economic și politic între capitalismul clasic și diversele curente socialiste.

Mișcarea democrat-creștină reunește astăzi mai mult de 50 de partide politice, mai ales în Europa și America Latină, dar și în Africa și Asia. Au luat ființă Internationala Democrat-Creștină, Uniunea Europeană Democrat-Creștină și Organizația Democrat-Creștină Americană. În Europa sînt astăzi șase guverne democrat-creștine.

Identitatea partidelor democrat-creștine se definește în prezent vis-à-vis de trei parametri: Biserica, societatea civilă și modelul politic și social reformulat. Și la noi în țară se poate observa cu ușurință că, după evenimentele din decembrie, acești trei parametri au devenit determinanți: morala creștină ca sursă de revitalizare a spiritualității românești; societatea civilă în căutarea modelelor optime; și partidele politice, cît și toate celelalte organizații renăscute, formulîndu-și noile concepții și strategii.

P.N.Ț.-c.d., intuind evoluția societății pe coordonatele celor trei parametri, a aderat la ideile mișcării democrat-creștine.

MIHAI CHIRITESCU
DAN LAZĂR

COMUNICAT

P.N.Ț.-c.d. Organizația județeană Brăila, convoacă pentru [illegible] 11 octombrie 1990, ora 8, la sediul din str. Mărășești [illegible], CONFERINȚA JUDEȚEANĂ, cu următoarea ordine [illegible]:

- Prezentarea dării de seamă.
- Probleme organizatorice.
- Alegerea Comitetului județean Brăila.
- Diverse.

Invitați sînt rugați să participe în număr cît mai mare.

COMITETUL JUDEȚEAN P.N.Ț.-c.d. BRĂILA

AVIZ

În ultimul timp au apărut diferite formațiuni, alcătuite de necunoscuți, impostori sau indivizi excluși din partid care folosesc, cu anumite variații în titlu, numele partidului nostru.

Atragem atenția organizațiilor județene și locale, și a simpatizanților noștri să manifeste vigilență față de tentativele [illegible] în eroare, practicate de respectivele organizații.

Secretariatul Partidului Național Țărănesc — creștin și democrat.

CITIȚI ȘI RĂSPÎNDIȚI „DREPTATEA"!

FORUMUL DEMOCRATIC ANTITOTALITAR BUZĂU

Declarație de Constituire

Luînd în considerare [illegible] politice majore ale [illegible] țărănesc în etapa actuală:

Constatînd că [illegible] au guvernat țara nu și-au respectat angajamentele luate de popor prin revoluția anticomunistă din Decembrie 1989, de a introduce un regim democratic, și a făuri un stat de drept;

Trăind soarta de sforțare economică, frustrante, provocată de regimul comunist și tăgăduind în situația prezentă și în perspectivă o economie românească, care afectează grav interesele marelor largi ale populației noastre;

Constatînd că, pînă la constituirea statului de drept cetățeanul nu este apărat de abuzurile puterii;

Constatînd că o opoziție disciplinată face imposibilă democrația, lăsînd cetățeanul fără alternativă;

Punînd pe primul plan interesele majore ale națiunii și reabilitînd astfel ideea de implicare politică;

În dorința de a eliftina în România un regim de democrație și libertate, care să respecte în totalitate drepturile omului, conform angajamentelor asumate pe plan internațional;

Considerînd că trebuie depășit momentul declarațiilor sterile, pentru a trece la acțiuni [illegible] și eficiente;

[illegible] că vom acționa în spiritul principiilor „Proclamației de la Cluj", respectiv:

1. Democratizarea întregii noastre vieți sociale, cu respectarea strictă a drepturilor omului stabilite de convenții internaționale la care România a [illegible].

2. Recomandarea și asigurarea exercițiului activ al drepturilor omului, individuale și colective, a libertăților fundamentale în toate domeniile vieții politice, sociale, culturale și civile, potrivit „Declarației Universale a Drepturilor Omului", tratatelor și acelor internaționale la care România este parte.

3. Dreptul oricăror categorii sociale de a se constitui în organizații profesionale, cu desăvîrșire libere și independente. „FDAC" se va opune oricărei tendințe de regenerare a structurilor U.G.S.R. și tradiției de compromis a mișcării sindicale.

4. Demascarea necesară [illegible] Securității și împiedicarea folosirii unor organizații similare în scopuri care interesează de partidul sau de grup.

5. Crearea unei [illegible] în vederea [illegible] unei pluralism real, în care mișcarea noastră, ai cărei membri în parte [illegible] de partidul [illegible] de [illegible] pentru respectarea strictă a legalității, [illegible] al zendoanei statului în acțiunea constructivă și de [illegible] timp o alternativă de program și de guvernare.

6. Reala separare a puterilor în stat.

7. Crearea unor instituții democratice care să reprezinte și să promoveze valorile spirituale autentice, tradiționale, ale comunităților noastre: familia, școala, armata și biserica, intervenirea urgentă a unor măsuri de stabilirea în activitatea acestor instituții.

8. Eliminarea din societate a urii și răzbunării și reclădirea societății și a raporturilor sociale în spiritul iubirii și al armoniei sociale.

9. Reorientarea economică radicală spre o economie de piață. Dat fiind că rentabilitatea economiei nu este posibilă fără masive intervenții de capital, este imperios necesară redobîndirea încrederii marilor puteri economice ale lumii.

10. Grăbnica reintoarcere în Europa, locu care deținînd de recîștigarea încrederii pe care țările europene au acordat-o poporului român. Această încredere este condiționată de o democratizare reală a țării și de redescoperirea valorilor spirituale ale omenirii.

Declarăm constituit **FORUMUL DEMOCRATIC ANTITOTALITAR** din județul Buzău.

Chemăm alături de noi și alte organizații politice și nepolitice, organizații sindicale, asociații profesionale, precum și personalități independente, care împărtășesc aceste principii.

Adoptată astăzi 9 sept. 1990 de reprezentanții următoarelor formațiuni:

P.N.Ț.-c.d., P.N.L., M.E.R., U.M.R., U.D.C., P.S.D., A.F.D.P.R.

PIAȚA LIBERĂ

Două pompe cu bani

„Locomotiva de manevră" a PRIVATIZĂRII, condusă de domnul prim-ministru Petre Roman, patinează, spre satisfacția celor care, aflați în „garnitură", îi pun bețe în roate. Și, cu toate că stă pe loc, în timp ce, pe lîngă ea, economia fuge în sens invers, primul-ministru are iluzia că PRIVATIZAREA merge înainte. Merge. (Ca racul). Dintre „spectatorii" la „scena" învîrtirii roților la punct fix, — dar, în direcția privatizării, — s-au găsit printre mulți competenți într-ale economiei și unii „meșteri" tehnocrați, făcuți peste noapte, care au lansat puzderie de opinii, soluții și teorii, fără nici o aderență „pro causa", nezînd și mai mult calea... imobilismului, sub lozinca: „Am plecat după stăpîn, bine-ar fi să nu găsesc". De ce să n-o spunem sincer și deschis? În „sprijinul" PRIVATIZĂRII au sărit (peste cal) mulți „cascadori", din cei „multilateral dezvoltați" (în burta Calului Troian, al lui nea Fănică Gheorghiu).

Astfel stau lucrurile cu Decretul-lege nr. 54 din 8 februarie 1990, „privind organizarea și desfășurarea unor activități economice pe bază de liberă inițiativă", cu Hotărîrea guvernului, nr. 201, din 8 martie 1990, pentru aplicarea acestui... mai mult decret decît lege, în urma căruia „găina" a cotocodăcit zile în șir, pentru fiecare „ou", fără să fi scos decît cîțiva „pui" piperniciți, precum și cu Legea (legitimă) nr. 15 din 8 august 1990 „privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale" prin care se abrogă hotărîrile guvernului privind constituirea, organizarea și funcționarea în comerțul interior a societăților comerciale pe acțiuni și a companiilor autonome. Tot ceea ce s-a făcut se ia de la început, iar ceea ce nu s-a făcut a fost... și mai bine făcut... De ce să fie simplu, dacă se poate... altfel? Deci ceea ce s-a realizat pînă acum în conformitate cu legislația la care ne-am referit, nu reprezintă nici degetul cel mic al „corpului" privatizării, al cărei concept esențial este trecerea proprietății de stat în proprietate — toate atributele ei juridice și economice — SECTORULUI PARTICULAR, căci preconizatele societăți comerciale, care sînt în curs de organizare, sînt tot proprietate de stat, „PRIVATIZAREA" remarcîndu-se, în special, prin „fabricarea de... gogoși"...

Revenind la „pompele" menite să revigoreze economia de piață, una din aceastea este cunoscută atît de guvern, cît și de economiști (și chiar de marele public), fiind destinată la pomparea de capital străin pe piața țării noastre (ca și pe piețele altor țări).

A doua „pompă" este cea a lansării unui IMPRUMUT INTERN, pe baza TITLURILOR DE RENTĂ ASUPRA STATULUI. Prin această „pompă" s-ar pune în mișcare următoarele mecanisme economice: 1. — **absorbirea surplusului masei monetare emisă pe piață**, (determinat de decalajul dintre acesta și fondul de mărfuri, bunuri și servicii oferit populației, care este în continuă scădere);

2. — **accelerarea vitezei de circulație a banilor** și — implicit — coborîrea „trompei" inflației monetare;

3. — **redistribuirea economiilor „aspirante"**, prin acordarea de către stat a creditelor necesare întreprinzătorilor particulari, în scopul PRIVATIZĂRII.

4. — **realizarea — concomitent — de către unii, de venituri din dobînzi** (cupoane) și **de profituri, de către alții**, beneficiari și creditelor acordate.

5. — **fluiditatea rentelor de stat, prin negocierea lor**, între deținători și cumpărători, care doresc să-și plaseze economiile, operație care va fi facilitată de Bursa de valori, care se va înființa. Nu este de prisos să arăt că, prin împrumutul intern, STATUL, devine DEBITORUL cetățenilor și în același timp CREDITORUL lor, pentru impozitele și taxele ce-i datorează. Circulația monetară apare astfel ca un fenomen tot atît de natural ca și circulația apei în natură.

Pentru o eventuală lansare a unui împrumut de stat este absolut necesar să mai fac următoarele precizări, în special pentru generațiile mai tinere: titlurile de rentă asupra statului sînt de două categorii: RENTA PERPETUĂ, al cărei debit nu este niciodată exigibil, constituind o creanță nerambursabilă, din care curg la infinit dobînzile, și RENTA AMORTIZABILĂ, (într-un număr de 20-30-50 de ani), prin tragere la sorți, la termenele stabilite prin însăși legea care le-a emis. De asemenea, pînă la lichidare, acestea sînt producătoare de venit, așa cum am arătat mai înainte. Periodic, deținătorii acestor titluri de credit detașează cupoanele purtătoare de dobînzi și le prezintă pentru plată Băncii Naționale și filialelor sale.

Iată, deci, miraculoasa caracteristică a CREDITULUI, care după marele economist francez Charles Gide — este schimbul unei bogății prezente contra uneia viitoare.

* * *

Semnalăm guvernului — și opiniei publice, — această „pompă" — ingenioasă de absorbire de la popor și redare tot poporului, a fluidului monetar în circulație (care dă „peste mal" pe piața internă) prin împrumutul statului de la societatea care-l constituie, subliniind — încă o dată — avantajele pe care le oferă, în special cel privind ECONOMIA DE PIAȚĂ.

Ec. ION TURTUREA

Misterul trandafirului

Mai întîi apare o problemă cu iz de enigmă: ce s-a întîmplat, să zicem, la data de, cînd... Totul seamănă cu un fel de ghicitoare a cărei cheie o posedă doar unul și nu o folosește, spre a da friu liber interpretărilor, denumindu-le calomnii, urmărind astfel să atragă o lege a presei pe măsură, precum și alte măsuri coercitive. Un factor esențial care împiedică menținerea atenției publicului încordată pe o anumită problemă este mascarea situației adevărate cu o alta, practic inexistentă. Aceasta, ca o veritabilă petală de trandafir o va ascunde cu trupu-i dureros de sensibil pe cea dinainte, care la rîndu-i va fi învăluită de o alta. Și tot așa, din decembrie pînă acum trupul petalat de probleme al trandafirului a crescut vertiginos și orbitor de roșu, transformîndu-se într-un veritabil trandafir carnivor, un fel de floare cu trup, de junglă în care șerpii nerezolvatelor și ai nelămuritelor se încolăcesc, se amestecă, se frămîntă iar cel care privește spre calicul devorator are tot dreptul să apară în postura unui domn senator, protagonist al spectacolului „Cu barbă și fără barbă/bărbi", adică perplex. În ce privește soluționarea problemelor... Cine mai știe. S-a spus că trandafirul înflorește în mai. Toamna, însă, se scutură. Și atunci poate vom avea ocazia să vedem ce s-a ascuns între petalele lui. Dar deja am spus lucruri care mă dezavantajează. Dacă se va spune că am pus la cale o lovitură de trandafir cînd sînt la modă cele de teatru și am vorbit de ea codificat? Că doar se practică. Cîți oameni nu au fost condamnați de o justiție originală pentru fapte minore, ca aceea de a te afla pe stradă într-o anumită piață, sau chiar mai departe de ea. Într-un articol intitulat „Primejdii care ne amenință" (Viitorul, 1.06) menționam că securitatea, pentru a-și motiva existența, va ști să anihileze opoziția inscenîndu-i procese, de fapt simulacre de procese, frumoase, răsunătoare. Ce-i drept, nu mai sîntem în anii '30, dar trebuie recunoscută și apreciată ca atare suplețea acestei instituții, capacitatea ei de adaptare la situații concrete. Cu toate acestea anumite forme ale luptei securizate — delațiune, instigarea, acuzația de a fi de altă extracție decît românească, învinuirea de luare de mită, calomnia, organizarea unor răsunătoare lovituri de stat, nu prea mai sensibilizează zonele afective ale celor chemați să se înfioare, să se revolte și să se ciomăgească în consecință. Aceste metode s-au cam uzat și sînt grevate de deteriorarea rapidă a economiei care face ca ochii să se îndrepte tot mai insistent către putere. Se impune, deci, ca imperios necesară găsirea unor alte procedee și a unei alte arte de distragerea atenției. Pînă atunci va trebui să ne mulțumim cu parfumul de un mister cam răsuflat și dulceag al trandafirului.

S. MOISE

Veteranii de război așteaptă a patra reformă agrară

Ultimul secol trecut din istoria României modernă prin pirg mai dificile. Războiul de Independență de la 1877, Marele Război din 1916, al Doilea Război mondial și Războiul împotriva comunismului, declanșat la 8 martie 1949.

De fiecare dată, după primele trei obștești, cegii noștri, [illegible] pămînt strămoș. Mai mult regele Carol a improprietărit veteranii de la Plevna, apoi regele Ferdinand a înfăptuit marea reformă agrară din 1921 în folosul țăranilor-soldați de la Mărăști și, în sfîrșit, regele Mihai a răsplătit cu pămînt, în primul rînd pe cei care și-au vărsat sîngele de la malurile Prutului pînă la Munții Tatrei. Și au făcut face acest lucru pentru că victoria finală a fost a noastră, a românilor, chiar dacă alții au făcut totul pentru a ne răpi de cruzimile ei.

Ca atît mai mult, noi cei de astăzi înțelegem, că cei de-al patrulea război, cel mai cruciș dintre cele pe care le-a purtat țara noastră de-a lungul a două mii de ani de istorie, nu s-a sfîrșit încă. Cu toată marea victorie cîștigată anul trecut în decembrie. Căci țăranii, veteranii ultimului război, au rămas în continuare fără pămînt. Se mai află încă în viață veterani ai celui de al doilea Război Mondial, țărani care, abia intrați acum, după dîrze și improprietăriți, chiar atunci, în primăvara lui '45, au fost pălți în mod sălbatic de revoluții, de tunuri de atunci, și răscolți și cercuți pe pămîntul românesc.

De aceea Liga Veteranilor de Război, organizația a celor care au luptat în cel de-al Doilea Război Mondial, dorește să-și facă auzit glasul în apărarea istoricei reparații/pentru Holocaustul de acum 45 de ani, dispuși de drepturile lor de către regimul comunist.

Pentru noi, nedreptățile pe care le-am îndurat timp de aproape o jumătate de secol, reprezintă un neîmplinit și la adresa actualilor guvernanți, în fața vremii din guvernul nu va îndrepta aceste nedreptăți.

Pentru aceasta cerem guvernului României Democratiei țării, să legiferezze cît mai grabnic cu privire la reîmproprietărirea foștilor țărani și a celor de al doilea Război Mondial, și, mai ales, cu o reparare a unei dubile nedreptăți: a veteranilor de război și a văduvelor acestora.

Pămîntul că iarna va bate în curînd la ușă și va ghei pămînturile în pustiș, reprezintă o grea responsabilitate pentru cei ce nu au asigurat cadrul legislativ menit să împiedice o asemenea situație.

Țăranii acestei țări, veteranii și celui de-al doilea Război Mondial și totodată veteranii ai altfelor țărănești, [illegible] BIBLIOTECA ACADEMIEI. Cea de a patra [illegible] Nu mai este posibil ca, în [illegible] condițiile [illegible] veteranilor, văduvelor de război și a văduvelor [illegible] în [illegible] pămînt.

Nu mai putem accepta ca Dumitru I. Dumitru din Brăești, jud. Teleorman, să trăiască cu o pensie de 40 de lei pe lună. Sau ca un alt veteran, în vîrstă de 80 de ani, Constantin Cîrstea, să trăiască în [illegible] cu 94 de lei pensie. Sau ca Haralambie Burse din Pașcani, jud. Iași, rănit în război, să primească de la C.A.P. o pensie de 9 lei și 75 de bani.

Sau ca alte mii, sute mii de mii de bătrîni care au dînș[illegible] o viață [illegible].

Nu mai suportă [illegible] ca pămîntul jefuit de la văduvele de război Maria Cîrlova din Răchitoasa, jud. Bacău și Elena Manolie din Suceava, de la Nicolae Pîtru din Mihăești, jud. Vîlcea, Iacob Fărcș din Pașcani, Dumitru Nedelco din Răcăciuni, jud. Vrancea, ca și de la atîția alți țărani veterani de război să rămînă în continuare, fără stăpîni lui de drept.

STEFAN CUCU
veteran de război

Interpelarea formulată de grupul parlamentar P.N.Ț.-c.d. în Adunarea Deputaților

În ședința Camerei din 4 septembrie domnul deputat Constantin Constantinescu a solicitat cuvîntul. Președintele Adunării, dl. Dan Martian a considerat că trebuie să dea mai întîi cuvîntul ministrului justiției, care urmă să răspundă la o interpelare. Dl. Constantinescu a insistat, invocînd regulamentul, care admite derularea unei interpelări înaintea formulării răspunsului. Momentele care au urmat au fost zgomotoase, fiind perturbate, așa cum ne-am obișnuit de „consensul fesenist", care a obstrucționat exprimarea unei opoziții democratice.

„Cui îi este frică de presa liberă?" — a fost întrebarea după care în sfîrșit, deputatul PNT-cd a putut să se exprime.

„Administrarea justiției este o rușine, atîta timp cît inculpații în procesele din 18 februarie și 13 iunie au fost aduși în fața Instanței tunși cu chiuve la miliției și răniți în urma bătăilor încasate în detenție, de la polițiști. Există domnule ministru al justiției vreun regulament care prevede un astfel de tratament? De ce niște inculpați presumtivi trebuie să îndure așa ceva, în contradicție cu cei acuzați de genocid, care au apărut în fața Instanței și a întregii țări, în haine elegante de vedete? Dacă există un astfel de regulament al penitenciarelor, trebuie anulat de urgență, fiindcă, el constituie o rușine. Dacă nu există înseamnă că s-a făcut o greșeală imperdonabilă. Și într-un caz și în altul, acum ministerul de justiție pentru această mascaradă!

În vechea legislație fudecătorească din 1924, modificată în 1925 și 1926 și iarăși modificată în 1931 s-a creeat un Consiliu superior al magistraturii. Acest Consiliu organiza de sus manieră distribuirea justiției, inclă garanta obiectivitatea unui proces. Astăzi, procurorii sînt subordonați Procurorului general al României, care în rîndul său este subordonat ordinii statului. Este o încălcare flagrantă a principiilor de drept această administrare a justiției numai de către procurori.

Atrag atenția Guvernului și Parlamentului să nu se lase încurajate de lozia că nu vor fi trase niciodată la răspundere pentru aceste grave ingerințe. Banca ministerială și Parlamentul trebuie să știe că orice încălcare a principiilor de drept atrage după sine răspunderea colectivă în fața justiției adevărate."

Mulțumiri colegiale

Toată lumea știe, în afară de colegii noștri de la „Adevărul", că sediul redacției noastre a fost devastat de către mineri în dimineața zilei de 14 iunie, cînd ne-au fost distruse toate instalațiile necesare (telefoane, faxuri, laborator foto, aparate, calculatoare) Și asta în timp ce redacția „Adevărului", în nici un fel amenințată, era păzită de armată. De la data respectivă a trebuit să lucrăm în condiții cu totul deosebite, redactorii fiind obligați să scrie de cele mai multe ori, direct în tipografie. Ne-am instalat, după aceea, provizoriu, în două camere de hotel în așteptarea atribuirii unui sediu pentru redacție. Abia după patru luni de insistențe am reușit să obținem un spațiu pentru redacție, numai opt camere în imobilul din Calea Victoriei nr. 133. Pentru acest nou sediu am solicitat în paginile ziarului nostru Direcției postelor și telecomunicațiilor municipiului București instalarea de urgență a trei posturi telefonice.

„Adevărul" publică în pagina 1 a ziarului său din 3 octombrie o notă care se vrea ironică, intitulată „Cu sediu sau fără sediu". Regretăm lipsa de solidaritate de breasă a gazetarilor de la „Adevărul" care, față de această situație în care ne-am găsit, nu au ales altă cale decît cea atît de ieftină, a ironiei.

Menționăm că dacă ziarul „Adevărul" ar fi avut de suferit rigorile „minerești" pe care le-a suferit ziarul „Dreptatea", noi, cei din redacția pe care dinșii o hulesc și o ironizează atîta, am fi protestat cu toată vehemența împotriva unor asemenea practici, în ciuda deosebirilor de vederi pe care le avem.

Oricum, noi, gazetarii de la „Dreptatea", mulțumim colegilor noștri gazetari de la „Adevărul" pentru sfătuția aleasă.

„DREPTATEA"

CARNET JUDICIAR

● **CADRE** din poliția economică, împreună cu reprezentanți ai Ministerului Agriculturii și Alimentației și Băncii pentru Agricultură și Industrie Alimentară, au efectuat verificări în unitățile agricole de stat și cooperatiste la care s-au produs pagube ca urmare a încălcării prevederilor Decretului-Lege nr. 42/1990. Cu prilejul activităților complexe întreprinse în cele 379 unități agricole în care s-au efectuat verificări, s-au constatat numeroase abuzuri și ilegalități în legătură cu atribuirea unor suprafețe de teren, preluarea de animale și produse agricole, degradări și distrugeri de bunuri, prin care s-au produs pagube în valoare de peste 400 milioane de lei.

Din datele furnizate de Direcția generală a vămilor, în ultimele zile, unul mare număr de „turiști" pusi pe cîștigul ușor, le-a fost întreruptă „excursia" și confiscate bunurile pe care, în mod fraudulos, intenționau să le scoată din țară și să le valorifice peste hotare.

Tuturor acestor cetățeni li s-au retras pasapoartele pentru diferite perioade de timp și li s-au confiscat bunurile.

● **NUMEROȘI** turiști de peste hotare, doritori de „suveniruri" din România, încearcă să treacă peste granițe o serie de bunuri. Astfel, într-un autocar, lucrătorii vamali de la Negru Vodă au descoperit, în mai multe locuri, 24 de cutii de nesa, 60 bobine de ață, 70 cutii cremă gerovital, 26 perechi mănuși din piele pentru femei, 7 servicii de cafea, 280 de rulmenți de diferite dimensiuni și alte bunuri, pe care cetățeanul turc Zincirioman Arif intenționa să le treacă peste frontieră. Cetățeanul Janos Tibor, originar din România, domiciliat în Ungaria, intenționa să plece din țară cu 73 pistoane de motor cu segmenți și 40 bolțuri pistoane. Tentativa a fost însă stopată de vameși. La punctul Siret, lucrătorii vamali au oprit intrarea în România a unui autocar polonez, în care s-au descoperit fuste, bluzi, alte confecții, 3100 pachete de țigări și alte bunuri, a căror valoare totală depășește suma de 100 000 de lei.

● **DEPARTAMENTUL** Poliției urmărește cu deosebită atenție evoluția fenomenului infracțional și, împreună cu unitățile teritoriale de poliție, acționează pentru prevenirea și combaterea fermă a tuturor încălcărilor de lege. În ultima perioadă de timp, unitățile de poliție s-au confruntat atît cu recrudescența unor genuri de infracțiuni, cum sînt cele săvîrșite cu violență și furturile, cît și cu folosirea de către infractori a unor mijloace de comitere noi, cu un pericol social deosebit. În unele situații s-au folosit pentru neutralizarea victimelor spray-uri cu gaze lacrimogene. Îngrijorează și preocuparea unor cetățeni străini de a introduce pe teritoriul țării noastre arme cu gaze lacrimogene. La punctul de frontieră Borș, din județul Bihor, s-a constatat că cetățeanul polonez Lidwinski Slovomnir, avea ascunse în autoturism, încercînd să sustragă controlului vamal cinci pistoale marca „Perfecta", pentru gaze lacrimogene, și 50 cartușe, de producție vest-germană. Tot aici a fost depistat un cetățean cehoslovac, pe nume Janousek Jiri, avînd asupra lui, la brîu, un pistol pentru gaze lacrimogene, 7 cartușe aferente și un spray, cu același conținut.

● **UN ECHIPAJ** din partea serviciului economic de la Poliția județului Vîlcea s-a deplasat, zilele trecute, la vama Porțile de Fier din județul Mehedinți pentru a vedea cu ce se mai îndeletnicesc unii turiști vicleni care se pregătesc să treacă în Iugoslavia. Constatările au confirmat ideea controlului. Multe mărfuri proveneau din sustrageri, altele, mai ales dintre acelea care lipsesc din magazine, au fost procurate direct din depozite pentru a fi apoi comercializate pe valută. Cei surprinși cu mărfuri peste limitele legal permise li s-a întrerupt călătoria „de afaceri", urmînd a fi cercetați.

● **BIROUL** de presă al Departamentului Poliției informează că la Centrul de creșterea și dresarea cîinilor din Sibiu, a început în aceste zile un curs inedit. Este vorba de pregătirea cîinilor de serviciu specializați în descoperirea substanțelor cu un mijloc eficient de combatere a traficului ilicit de droguri.

● **FOST** viceprimar al Bragovului, Vulcan Halman Alexandru Nicolae, a fost arestat preventiv și este cercetat sub învinuirea de luare de mită. El a deținut funcția respectivă în perioada 8 ianuarie — 8 august.

● **BERTHA** [illegible] și Margareta Moldovan muncitoare la Fabrica de Pîlărie și mănuși din Tîrgu Mureș, cu ocazia unui control de rutină, au fost găsite avînd asupra lor 19 și respectiv, 18 piei finisate, sustrase de la locul de muncă.

● **REICIU** Cesar-Claudiu, este dezertat în luna august de la unitatea militară 02840. A fost prins de un grup de lucrători ai Poliției municipiului Craiova. Acesta, însă, a fost reținut după ce a comis două spargeri de locuințe (ROMPRES).

DIXIT: Cinstea este invers proporțională cu tentația (G.B. Shaw)

Grupaj întocmit de
EUGEN IODEA

www.cnsas.ro

Conferințele anuale ale partidelor politice din Marea Britanie

Conferințele anuale ale Partidelor politice britanice sînt poate ocazii publice cele mai importante prin care ele aduc la cunoștința electoratului ceea ce consideră că au fost succesele lor în anul precedent precum și ceea ce își propun pentru anul viitor.

Ele diferă în măsura în care structura oricărui partid este diferită. De exemplu la Conferința anuală a Partidului Laburist sînt afiliate și numeroase sindicate.

În baza statutului partidului comitetul sau executiv național are dreptul de a supune delegaților la Conferință diverse rezoluții și declarații care-i atașează programul politic. Delegații la rîndul lor au și ei dreptul de a înainta diverse rezoluții și de a le supune la vot. Pînă în urmă cu cîțiva ani deciziile luate la Conferințele anuale ale laburiștilor erau literă de lege și trebuiau înscrise în manifestul electoral.

Dar, după trei înfrîngeri consecutive în alegerile generale conducerea sa a rupt cu această tradiție și în prezent programul este formulat de Comitetul executiv național împreună cu secretarul general al partidului.

Conferința anuală mai are ca scop alegerea membrilor comitetului executiv național.

Mai presus de toate, în anii recenți, Conferințele laburiste au fost folosite ca ocazie pentru demascarea și excluderea din rîndurile partidului a acelor elemente de stînga care dăunau imaginii și sanselor de reușită ale partidului, cum a fost cazul cu gruparea „Tendința militantă". Aripa de stînga mai moderată a partidului, reprezentată de unii politicieni de calibru, chiar foști miniștri a pierdut și ea mult teren în ultima vreme și nu mai poate exercita o influență majoră la aceste conferințe, dar continuă să se facă totuși auzită și să încerce să tempereze pe cît poate ceea ce consideră ca fiind îndepărtarea de adevăratul socialism.

Din cauza evenimentelor din Europa răsăriteană Conferința va fi lipsită de tradiționalele teme îndrăgite de odinioară, cum ar fi dezarmarea nucleară, îndepărtarea bazelor americane din Europa, naționalizarea principalelor întreprinderi și băncile etc.

„Cursul nu va fi nici o diferență între conferințele anuale ale laburiștilor și cele ale conservatorilor", declara recent cu ironie un simpatizant laburist. Este poate puțin exagerat!

Și oricum rămîne o mare diferență de stil...

Pentru că, la Conferința anuală a Conservatorilor, minuțios pregătită, disciplinată și ținută într-o atmosferă de politețe și de curtoazie, nu asistam la dezbaterile furtunoase, discursurile pătimașe și chiar cîrtirile cu care ne-am obișnuit Conferințele laburiștilor.

Conferințele conservatorilor reușesc să proiecteze imaginea unui partid închegat, unic, hotărît, care știe ce vrea și nu se va da în lături de la aplicarea programului său.

Biroul central al Partidului Conservator întocmește din timp Agenda Conferinței care prevede și spațiu pentru diverse moțiuni ce ar putea fi prezentate de delegați. În prima zi a Conferinței, delegații adoptă de obicei raportul anual al partidului. Urmează cuvîntarea președintelui partidului, care de fapt dă tonul lucrărilor întrunirii, după care începe dezbaterile propriu-zise.

Este dezbătută politica partidului față de principalele elemente interne și internaționale, ca de exemplu învățămîntul, serviciul sănătății publice, economia, politica apărării, chestiunile bugetare, relațiile cu străinătatea în general și atitudinile față de anumite țări în particular, etc.

Deoarece de obicei conferința anuală a conservatorilor are loc la o săptămînă după cea a laburiștilor, delegații conservatori profită de ocazie pentru a critica unele măsuri adoptate de laburiști cînd ele sînt încă proaspete în mintea alegătorilor.

Spre deosebire de laburiști, conservatorii nu au un sistem oficial de formulare a politicii partidului, aceasta fiind dată de liderul său, în speță Margaret Thatcher, în consultație cu miniștrii și consilierii ei cei mai apropiați, deși ea e uneori acuzată că și asumă puteri dictoriale. Dar dacă Conferința anuală a partidului transmite un mesaj clar, fără echivoc ierarhiei de partid, într-o problemă anume, iar liderii de partid își dau seama că acest mesaj reflectă starea de spirit a alegătorilor în acel moment, este aproape sigur că mesajul va fi receptionat și înglobat în platforma electorală. Acuzația că aceste conferințe ale conservatorilor sînt organizate pînă la cel mai mic detaliu denotă necunoașterea modului în care funcționează partidul.

Faptul că la această Conferință liderul său, conștient de expunerea largă la mass-media, dezvăluie programul și prioritățile partidului unui auditoriu încîntat, care-l aplaudă, se datorează în mare parte realității că reflectă preferințele membrilor partidului și ale unei mari părți din electorat.

S-ar putea spune deci că partidul conservator este mai eficace în domeniul public decît celelalte.

Este o lecție pe care liderul laburist pare să o fi învățat, laburiștii avînd și ei în ultimii ani ceea ce se numește „conferințe bune".

TERORISM DE STAT LA FEMININ

„Trăiesc doar pentru luptă și sînt gata să mor pentru Saddam Hussein, comandantul nostru suprem", spune pe un ton ce nu lasă loc pentru glumă doamna general Mariam Radjavi. Tînăra doamnă, în vîrstă de numai 36 de ani, împreună cu soțul ei Mansur au sub comanda lor Armata națională de eliberare, cu efectivul de 15 000 de combatante. Mariam a căpătat o mare experiență militară în timpul războiului cu Iranul. „Am scos din luptă 30 000 de iranieni pierzînd doar trei mii dintre ai noștri. Mii de voluntari abia așteaptă să ni se alăture".

Doamna general este bine cunoscută și dincolo de hotarele țării sale: în timpul vieții, ajatolahul Khmeiny a promis drept recompensă pentru capul ei, suma de jumătate de milion de dolari. Ajatolahul a murit, Mariam trăiește. Nici o clipă ea nu se desparte de arma automată „kalașnikov". „Soția mea mai mare a fost torturată și ucisă de iranieni, iar cea de-a doua a fost violată, înainte să fie executată". Mariam a introdus în instrucția luptătoarelor sale o disciplină de fier: trei ore de antrenament zilnic, executarea unui marș forțat de 60 de kilometri o dată pe săptămînă și nici un contact intim pe timp de război. „Sexul nu mă interesează. Îl las pe seama femeilor occidentale", spune fără să clipească doamna general.

(Din săptămînalul francez „V.S.D.")

GERMANIA

Vechea inimă a Berlinului își va regăsi animația. Potsdamer Platz în 1914 și azi. Dar mîine?

Dangătul clopotului libertății a sunat la miezul nopții deasupra Berlinului vestind reunificarea Germaniei sub semnul libertății, al democrației, al dragostei și dorinței de pace.

Clopotul a fost instalat în Palatul Senatului berlinez și a fost un cadou făcut berlinezilor de poporul american. Este o copie a clopotului de la Philadelphia care a vestit cu mai bine de două veacuri în urmă Independența Statelor Unite ale Americii.

Un adept și un sunet de valoare simbolică!

Dangătul lui a sunat peste o mare de 1 milion de oameni strînși de la Alexander Platz pînă la Poarta Brandenburg și pînă la Coloana Victoriei, în vreme ce în Piața Victoriei, în Piața Reichstagului alte sute asistau la ceremonia ridicării stindardului negru-roșu galben.

În vacarmul general, președintele Richard von Weizsaecker a rostit doar trei fraze:

„Azi se desăvîrșește unitatea Germaniei în libertate, unitate și dreptate.

Sîntem conștienți de datoriile și de răspunderile noastre față de oameni.

Vrem să slujim toți în Europa și în lumea întreagă."

Și apoi a urmat imnul.

Cuvinte memorabile și o noapte de neuitat pentru toți cei care și-au închinat viața luptei pentru apărarea libertății și a drepturilor omului în lumea întreagă, dar mai ales pentru cei privați decenii de aceste bunuri supreme.

Data de 3 octombrie a fost proclamată ca noua sărbătoare națională a Germaniei de aici încolo. Ea a fost urmarea firească a unei alte nopți memorabile: cea de 9 noiembrie anul trecut cînd s-a prăbușit zidul odios care tăia în două acest oraș mult prea încercat vreme de 28 de ani.

În lumea întreagă milioane de oameni au stat în noaptea de 3 în fața ecranelor de T.V.

JARUSZELSKI

Germania nu va trăda încrederea pe care i-o acordă vecinii ei și lumea întreagă.

4500 de ziariști au sosit de pretutindeni ca să-l consemneze.

În cuvîntările rostite de oamenii politici din Vest și din Est deopotrivă s-a resimțit bucuria reîntregirii naționale și grija pentru problemele care stau în fața poporului german: 67 milioane de germani din Vest sînt chemați să integreze, să ajute în mod solidar 16,4 milioane de germani din est, marcați de mai bine de 40 de ani de socialism.

O singură cifră edificatoare: Produsul social brut pe cap de locuitor atinge în vest 19.300 dolari pe an; în est 4500 dolari. Deci un german din Vest produce de 4 ori mai mult decît cel din est.

Această cifră explică falimentul industriei, mizeria întregii infrastructuri a unei societăți, zisă democrată ca și a cetățenilor ei.

Nu mai puțin grave sînt problemele de ordin psihologic.

Generației medii crescută în vest îi vine foarte greu să înțeleagă mentalitatea oamenilor din răsărit, a căror conducere de fapt o au cei 85 000 de ofițeri ai securității de stat (STASI) secondați de peste o jumătate de milion de observatori.

Dosarele a nu mai puțin de 4 milioane de cetățeni est germani s-au găsit în arhivele securității, ca să nu mai vorbim de cele 2,4 milioane de fișe despre germanii din vest.

După uniunea monetară venitul mediu în est este la ora actuală aproximativ jumătate cît cel din vest și asta la o producție de un sfert.

Dimensiunea problemelor este lesne de înțeles.

Germania a învățat temeinic lectia despre solidaritate umană. Rareori politica zilei se suprapune cu istoria propriu zisă, ca-n Berlin la acest început de octombrie.

Spre deosebire de unificarea lui Bismark, unificarea care a intrat în drepturi la miezul nopții de 2 spre 3 octombrie nu s-a realizat nici prin război, nici prin acțiuni diplomatice. Unificarea nu survine pe fundalul resentimentelor de după înfrîngerea după primul război mondial și nici după o depresiune economică așa cum a fost cazul Republicii de la Weimar. De data aceasta enormul potențial al noului stat german va fi canalizat spre interior și nu spre exterior.

Majoritatea mijloacelor de care dispune noua Germanie vor fi pur și simplu absorbite de opera de refacere economică a părții sale de est.

În același timp, Germania rămîne o membră esențială a Comunității Europene, a N.A.T.O. și O.N.U. și o participantă vitală a procesului Helsinki.

Cancelarul Helmut Kohl a declarat nu mai departe de luna trecută că Germania trebuie să se dedice operei de consolidare a unității europene. „Germania este patria noastră, Europa este viitorul nostru" a declarat cancelarul Helmut Kohl vorbind la Hamburg unde a avut loc Congresul Partidului Creștin Democrat.

El a subliniat cu această ocazie necesitatea realizării uniunii monetare și economice în cadrul unei Federații a Statelor Europene.

Germanii sînt parte integrantă a noului stadiu de securitate al cărui sistem va fi definit la Paris unde va avea loc la mijlocul lunii noiembrie, întîlnirea la vîrf a statelor europene angrenate în Conferința pentru Cooperare și Securitate în Europa.

Dat fiind faptul că atît Moscova cît și Washington-ul participante la această conferință, înseamnă că Germania va fi membră a unor structuri care depășesc cadrul Comunității Europene.

HELMUT KOHL

Germania reunificată își păstrează angajamentele față de lumea. Germania este conștientă de trecutul ei și de angajamente speciale față de Israel și de poporul evreu.

Paragraful 218 care îngrădește legea avorturilor a devenit contestat de la unificare.

MIHAIL GORBACIOV

A elogiat pe toți cei care „în Parlament ca și în țara dumneavoastră nu s-au plecat în fața prejudecăților, temerilor, ci au lucrat insistent pentru viitor. Vom continua pe acest drum".

Mihail Gorbaciov va face o vizită luna viitoare în Germania.

FRANCOIS MITTERAND

Am parcurs un drum lung împreună. Vom continua pe acest drum. Spuneți deci tuturor celor din apropierea dumneavoastră, tuturor germanilor că vă puteți bizui pe solidaritatea noastră.

REGINA ELISABETA A II-A

Sînt convinsă că poporul britanic se bucură împreună cu ei.

MARGARET THATCHER

Confruntăm viitorul ca prieteni, asociați și parteneri. Germania va fi o putere dominantă în Europa. Cade astfel în sarcina noastră, să nu fie prea dominantă.

GEORGE BUSH

America este mînată de o numără printre prietenii Germaniei de azi. Germaniei de mîine. Azi, cînd poporul German sărbătorește un nou început, nu există nici o îndoială că în viitor popoarele vor fi în solidaritate cu noi încercări, cu noi responsabilități.

LIONEL STOLERU

„Liberalizare politică și economică pentru România"

Consultat de guvernul român, Secretarul de Stat însărcinat cu planul explică în ce fel se va face trecerea la economia de piață.

1. O „revoluție" care va începe de la consumator. Cheia este libertatea prețurilor. Dar guvernul are absolută nevoie de un consens politic.

LE FIG—ECO: V-ați întîlnit de curînd la București cu conducătorii români, printre care și cu primul ministru Petre Roman. Aceștia doresc într-adevăr trecerea la economia de piață?

L.S.: Petre Roman și miniștrii cu problemele economice din jurul lui consideră că n-au altă soluție. Dar ei încă nu știu care sînt adevăratele priorități și nici de unde trebuie să înceapă.

Insistă de ex. pe privatizare.

Desigur, este necesar ca libertatea de a întreprinde să fie recunoscută. Dar le-am explicat că privatizarea combinatelor ia timp și trece din această cauză pe planul al II-lea: s-a calculat că U.R.S.S. ar avea nevoie de 420 de ani pentru a-și privatiza economia dacă ar adopta ritmul doamnei Thatcher.

2. Cotitura către economia de piață este cu totul altceva. Piața, jocul cererii și ofertei, pleacă de jos de la consumatori. Aici trebuie acționat în primul rînd. Am explicat la TV românilor că în regimul comunist aveau bani dar nu aveau ce cumpăra din magazine.

Situația se va inversa în economia de piață: magazinele vor fi pline, dar lumea va avea tot timpul impresia că nu are destui bani în buzunar. Această situație este normală în economia de piață.

LE FIG—ECO: Ce sfaturi le-ați dat?

L.S. Tranziția va fi foarte dificilă. Libertățile politice, economia trebuie să meargă mînă în mînă.

Or, guvernul nu și-a găsit încă stilul democratic, dovadă conflictele cu minerii și studenții. Chiar dacă liderul mișcării studențești, Marian Munteanu, a fost eliberat, alții sînt încă închiși.

Pentru a înfrunta dificultățile inerente economiei de piață, un consens politic este indispensabil, indiferent dacă este sub forma unui guvern de coaliție națională sau de masă rotundă.

LE FIG—ECO: E bine să se procedeze în etape, sau este preferabilă trecerea directă?

3. L.S.: Dezbaterea constă în: nu se trece pe nesimțite la economia de piață, avem concomitent ruptură și tranziție. Trebuie eliberate prețurile, deci ruptura; dar nu toate dintr-o dată, ci în etape succesive, deci tranziție. Nu trebuie controlate decît prețurile alimentare și încălzirea.

LE FIG-ECO: Producția va supraviețui? După nouă luni de la Revoluție, care este starea economică?

L.S.: Pentru moment, n-a avut loc nici o reformă economică, au fost pierdute opt luni. Producția de cărbune a scăzut la 70%, exporturile s-au redus la jumătate și importurile au crescut cu 50%.

4. Jumătate din rezervele de schimb au fost deja mîncate. Banca Română a pierdut 1,5 miliarde dolari.

La începutul ei, reforma prețurilor va duce la un adevărat haos.

5. Trecerea unui sistem socialist al prețurilor la sistemul de piață, unde valoarea produselor rezultă din cerere și ofertă va bulversa complet comportamentele. Dar oferta se va adapta.

Ceea ce nu putea fi produs la un leu cînd prețurile erau stabile va deveni rentabil la 5 sau 10 lei. Se va putea crea o producție.

6. Această perioadă de tranziție va cere numeroase eforturi de adaptare. Guvernul dorește să instaureze o reformă a întreprinderii și să aplice criterii ale rezultatelor foarte riguroase pentru a-i aprecia pe directori. Este un lucru esențial după tranziție, dar imposibil în timpul tranziției: directorii întreprinderilor vor fi și așa confruntați cu destule schimbări pentru a li se mai impune constrîngeri suplimentare.

O MARE AȘTEPTARE

LE FIG—ECO: Și în ceea ce privește relațiile internaționale?

CAER-ul a murit, dar țările Europei centrale n-ar trebui mai degrabă să-și privatizeze în continuare schimburile reciproce decît să dorească privilegierea legăturilor lor cu C.E.E.?

L.S.: Pe plan internațional, trecerea la economia de piață va implica o schimbare a monezii, și o anume convertibilitate a leului. Este vorba de a pregăti țara pentru concurența internațională.

Pentru aceasta mai rămîne de găsit doar calea. Reforma CAER-ului nu este chiar la ordinea zilei, în ciuda discuțiilor foarte formale în curs. Din 10 țări membre, problema unei eventuale forme de cooperare economică nu se prea pune pentru Cuba, Vietnam și Mongolia, nu se mai pune pentru R.D.G., se pune altfel pentru U.R.S.S. și nu privește decît 5 țări: Polonia, Ungaria, Bulgaria, Cehoslovacia și România.

În prezent, fiecare din aceste țări este preocupată mai ales să se asocieze C.E.E.-ului. Le-am spus românilor că ar fi o crimă pentru ei să intre brutal în concurență cu R.F.G. Ar trebui mai degrabă să creeze o zonă a liberului schimb în Europa centrală, înainte de a se alătura blocului occidental.

LE FIG—ECO: Comisia de cooperare economică franco-română se reunește în curînd. Franța își va relua ajutorul?

L.S.: Este singura țară francofonă din est: se așteaptă enorm de la noi și nu numai credite.

7. Românii doresc să adopte normele franceze nu numai pentru sistemele lor statistice, ci și pentru cele contabile sau bancare. Franța le servește de model: să-i ajutăm, verificînd dacă se angajează pe calea democrației pentru a ajunge la economia de piață.

LE FIGARO économie

Pagină realizată de DOINA BASCA

PAUL LAZARESCU, director; GEORGE ACHIM, redactor — relații cu mediile artistice și culturale; MIHAI BĂDĂRĂU, secretar general de redacție; DOINA BASCA, redactor-externe și relații externe ale P.N.Ț.-c.d.; GILDA LAZĂR, redactor-relații cu colaboratorii; ȘERBAN MADGEARU, redactor-relații cu alte partide; EUGEN MIHĂESCU, redactor șef adjunct; DORA MEZDREA, redactor — viața religioasă, democrația creștină; ȘERBAN POPA, redactor — liderul sindical, probleme sindicale.

Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" — Sectorul export-import presă PO Box 12 201, telex 10376 prestii București Calea Griviței nr. 64—66.

Tiparul: Combinatul poligrafic București

www.codredu.ro